

Jean, fiul lui Ion

piesă în 10 tablouri
de NICOLAE ȚIC și GEORGE BĂNICĂ

Personajele

SIMONA VLAICU — 20 de ani, muncitoare
JEAN ANDREICA — 27 de ani, inginer
ION ANDREICA — 55 de ani, muncitor
ȘTEFAN PREDOLEANU — 30—35 de ani, muncitor
GABI — sora lui Jean, 25—30 de ani, profesoară
VALI — soția lui Ștefan, 25 de ani, muncitoare
SOFICA — soția lui Ion, 50 de ani, casnică
SMARANDA — 30 de ani, arhitectă
VALER — soțul lui Gabi, 30 de ani, doctor
ACHIIM — 25 de ani, muncitor
MINODORA — soția lui Achim, 20 de ani, muncitoare

Acțiunea se petrece în zilele noastre.

Tabloul 1

Un culoar în prelungirea unui atelier, într-o mare uzină bucureșteană. Sîntem în pauza de prînz. În scenă se află Fănică (Ștefan Predoleanu) și Simona, cumnata lui. E iarnă.

FĂNICĂ (cu aer părintesc, o îndeamnă pe Simona să mănînce niște sandvișuri. Neînduplecat): Te rog să mănînci, altfel...

SIMONA: Nu mănînc, mă. Nu vezi. mi-am luat mere... (îi arată o pungă cu mere.) Mi-ajunge. Ce, vrei să pun niște chile pe fund?! Nu mă mai ia nimeni de nevăstă! Mă, Fănică, mă,

interesul tău e să mă ia careva, și cît mai repede. Hai, fugi de-aici, cu mîncarea ta, că vreau s-agăț un bărbat.

FĂNICĂ (se-nfurie): Măi, fată, măi, are să dea oftica-n tine. Pe Dumnezeuul meu, nu semeni cu Vali... Soru-ta e fată de-nțeles. Dar ia s-auzim, pe cine vrei tu s-agăți? că eu trebuie să știu tot.

SIMONA: Auzi, măi, cumnate, învață-mă ce să fac... Îi tot ies în cale și nu se uită la mine. Îi dau coate, și nici nu se-ntoarce să vadă cine a dat. (După o pauză, luînd o hotărîre.) Dar acum, gata. s-a terminat. Am să-i pun o picdică, poate dă Dumnezeu și cade în nas.

FĂNICĂ (înfulecînd sandvișurile): Cum adică, să nu se uite la tine?

SIMONA : Asta mă întreb și cu.
FĂNICĂ (*intrigat, continuă să mănânce cu poftă*): De ce, domnule? Slabă ești, deșteaptă ești, fișneață ești, de la țară ești, frumoasă...

SIMONA : Ca dracu'...

FĂNICĂ : Și tinără...

SIMONA : ...ca tac-su.

FĂNICĂ : Nu vorbi prostii, ești plină de calități!

SIMONA : Ca o capră, de riic...

FĂNICĂ : Rizi degeaba, că așa e. Spune-mi și mie cine e individul. Vreau să știu cine-i selfishitul care o ignoră pe cumnată-mea.

SIMONA (*spunând adevărul*): Cine altul, dacă nu inginerul Andreica?!

FĂNICĂ : Măă, de ce umbli tu după ciini cu covrigi în coadă? Nu ești sănătoasă la cap, ăsta-i ditamai inginerul, iar tu... colo, mai la urmă!

SIMONA : Alerg și-l ajung, fac minuni!

FĂNICĂ : Făci pe dracu'! Umbli după cai verzi pe pereți. Auzi, inginerul Andreica! Nici mai mult, nici mai puțin. Află că, într-o lună de zile, am să te mărit cu cine trebuie. (*Se uită la ea, cum stă cu punga de mere în brațe.*) Ce fac, te aștept după lucru, să mergem împreună acasă?

SIMONA (*amărită*): Nu, mă duc prin oraș, să mă mai uit prin magazine.

FĂNICĂ : Să te așteptăm cu masa?

SIMONA : Nu!

FĂNICĂ : Când o să spui tu „da”?

SIMONA : Hai, du-te, că mă încurci!

FĂNICĂ : Chiar vrei să-i pui piedică inginerului?

SIMONA : Da.

FĂNICĂ : Ești nebună la cap. (*Iese.*)

SIMONA (*în urma lui*): Dacă aș fi nu-mai la cap, ar fi bine... (*Se uită la ceas, îl vede, își face cruce.*) Ajută-mă, Doamne, să-l dau în brinci! Uite-l! (*Iese în dreapta. Din stînga intră Jean. Simona apare din nou și încearcă să-i pună piedică, dar nu reușește decât o ciocnire, din care tot ea cade. Merele se risipesc pe jos.*)

JEAN : Ce dracu', duduie, ai orbul găinilor, de te izbești de oameni în plină zi? Fii mai atentă când umbli printre oameni, iar dacă nu ești în stare, du-te la oi, la munte! Acolo e loc destul pentru orbești d-ăștia. (*Ieșind.*) A tunat și i-a adunat pe toți în uzina asta.

SIMONA (*stringînd merele de pe jos*): Eu fi pun piedică, și el mă trimite la oi! Știu eu ce-aștept. Aștepti să-ți pice fata aia de ștab. Eu sînt... Ce sînt eu? O biată muncitoare, care te iubește ca o timpită. (*Aproape plîngînd.*) Așa mi-a fost mie scris, să am parte de un neghiob care nu vede nimic! Inger, inginer, dar tot prost ești, dacă nu vrei să mă vezi. Un prost cu diplomă, asta ești! (*După ce*

culege merele de pe jos.) În viața mea n-am să mai mușc dintr-un măr. (*După o clipă, se dezice, zimbînd.*) Ei, nu, nici chiar așa. Doar sîntem fete drăguțe, deștepte și cu perspectivă, ce dracu'! (*Mușcă cu poftă din măr.*)

(*Intuneric.*)

Tabloul 2

Scena 1

Ne aflăm în fața porții lui Fănică. Fănică vine de la piață cu un brad. Intră Simona.

FĂNICĂ (*repezind-o*): Unde umbli, mă? Pun miliția pe tine!

SIMONA : Dă-te la o parte! Dă-te, mă, n-auzi! (*Exasperată.*) Iar mă sicii: unde-ai fost, ia și mănîncă, cine era ăla, ce-a vrut aia!... Ce să mai pui miliția, vād că te descurci și singur!

FĂNICĂ (*ingrijorat*): Asta pricepi tu, din tot ce fac eu?... Alergi tot timpul, ca o zăludă! Acu', chiar că ne certăm!

SIMONA : Dă-i drumul, Fănică! Eu sînt pe fază.

FĂNICĂ : Ce-i cu tine?

SIMONA (*aproape plîngînd*): Vreau să mă cert și eu cu cineva, de Anul Nou, și cred că tu ești cel mai potrivit, fiindcă ții la mine, cit ții la tine și la Vali și la copilul care o să vină... Eu nu pot să mă cert decît cu oamenii care țin la mine, dar n-am găsit taxi, și-atunci s-a milostivit de mine un individ cu mașină, care umblă și el să mai scoată un ban, și să mai agațe cite una tinerică. Mi-a propus, eu n-am zis nu, mi-a dat și cartea lui de vizită, însă cînd a fost la plată, nu m-a iertat, i-am dat 25 de lei. Dacă vrei să-mi faci o plăcere de sărbători (*îi dă cartea de vizită*), dă-i un telefon și bagă-l în mă-sa!

FĂNICĂ : Bine, bine, hai, liniștește-te! În pachetul ăsta ce-ai?

SIMONA : O rochie de seară. Fănică, miine la prînz mă logodesc.

FĂNICĂ : Termină cu aiurelile și hai în casă. (*Ieșînd.*) Să știi că dacă te-o cere Ică de nevastă, cum s-a lăudat, i te dau și-ți fac o nuntă cu o sută de invitați. Așa să știi. Nu mă mai lau eu după tine.

Scena 2

Amîndoi intră în casă. Interiorul e o combinație de citadin și rustic. Pe pereți, ștergare, covoare, farfurii de lut.

Vali, cu șorț de bucătărie, se agită, intrînd și ieșind din bucătărie.

SIMONA (intrînd): Iiii! Miroase a sarmale...

FĂNICĂ: Păi te cred, doar vine Anul nou. Curcanul l-am opărit și l-am jumult cu. Ilai, despachetează, să vedem și noi ce-ai acolo. Vali, fă-te-ncoa! Simona ne-a adus daruri. (Intră Vali.) Fac pariu că-i un tort.

VALI: Pe ce-ai dat banii, nebuno?

SIMONA: Urît mai vorbești, sor-meo! Mi-am luat o rochie lungă, pentru logodna de miine.

FĂNICĂ: Hai, că nu te cred!

VALI: Ai înnebunit?

SIMONA: Nu mă credeți? Poftim. (Desface pachetul, în care se află o rochie lungă.)

FĂNICĂ: Ai bani de-aruncat? Rochie lungă îți lipsește ție? (Lui Vali.) Uite ce-i lipsea chelului.

VALI: E pentru tine?

SIMONA: Da.

VALI: Și mie, mic cîne o să-mi cumpere rochie lungă? Aoleo, mi se arde curcanul! (Iese în bucătărie.)

SIMONA (către Fănică, care își aduce ceva de băut din bucătărie): Fănică, ai auzit că a născut și Varvara? Arc un băiețel.

VALI (de dîncolo): Cine-i Varvara?

SIMONA: O colegă de atelier.

FĂNICĂ: Cine zici c-a născut?

SIMONA: Ziceam de Varvara. A născut azi-dimineață, la „Filantropia”. Ne-a telefonat chiar doctorița care a asistat-o.

FĂNICĂ: Păi, alaltăieri, cînd v-am întrebat de ce lipsește Varvara, mi-ai spus că suferă de gilci! Ieri suferă de gilci, și azi a născut! Pe mine de ce nu m-ai informat? Vă sînt șef, sau ce? Uite, încurcătura dracului... E de necrezut cum de n-a știut nimeni! Nici măcar voi nu v-ați dat seama?

SIMONA: Da' tu ce cusur ai?

FĂNICĂ (zăpăcit de-a binelea): Eu? Eu am multe, nu știu la ce te referi...

SIMONA: La chestia cu Varvara. Tu de ce nu ți-ai dat seama? Ce, n-ai voie să te uiți mai cu atenție la noi? Poate că și eu... (arătîndu-și pîntecul), mai știu...

FĂNICĂ: Nu vorbi, că nu-mi arde de glume.

SIMONA: Adică, ce, mă Fănică, era așa de greu de observat că Varvara nu mai încăpea pe ușă?

FĂNICĂ: Cîte am eu pe cap, la uzină, numai de burta Varvarei nu-mi ardea!

SIMONA: Lasă, lasă...

FĂNICĂ: Auzi, glumă-glumă, da' vezi să n-o pățești și tu ca Varvara, că te omor.

SIMONA: Vrei să spui că ea a pățit ceva rău?

FĂNICĂ: Așa un „bine”, să nu fie la nimeni...

SIMONA: Să ai un copil, cît ești tină și în putere, o fi vreo nenorocire, după mintea ta! Nu trece o zi să nu ne predicați în ședințe că trebuie să facem copii, așa ne stă nouă bine, să se țină cite trei, patru copchilași de fusta noastră, ca să crească populația țării, avem nevoie, iar cînd vreuna dintre noi se străduiește și ea cum poate și cu cine poate, că asta nu-i o treabă de făcut chiar așa, cu oricine, o judecați, sărmana, de-i pieretot cheful, și ne pierce și nouă, celorlalte, care ne-așteptăm rîndul...

FĂNICĂ: Ai o gură...

SIMONA: Am gură spurcată? Se iartă. Vine Anul nou și ni se recomandă să ne-avem ca frații.

FĂNICĂ (către Vali, care e în bucătărie): Vali! Vali!

VALI: N-am timp, da' zi-i, că te-aud!

FĂNICĂ: Vali, Varvara asta e a patra, a patra, care naște fără cununie!

VALI: Și, ce-i cu asta? Slavă Domnului că nu-i stearpă. O femeie fără copii e ca o iapă care nechează-n pustiu.

FĂNICĂ (Simonei): Am uitat că-i soru-ta. Și, cine-i individul? Măcar să-i string mîna... pînă o semna pensia alimentară...

SIMONA: Arc statul leagăne și creșe, are de toate. Statul vrea copii, îi dăm copii, doar sîntem fete drăguțe și sănătoase, fete de la țară, crescute în aer liber, dacă nici noi n-om face copii sănătoși, cine să mai facă?! Individul vine și pleacă, mai lasă o pensie alimentară, dacă te ții de capul lui, însă nădejdea e la stat, care-i bun și înțelegător cu fetele cumînți. Vreți explozie demografică? O să aveți! Fetele s-au pus pe lucru. Dacă ne-ați da și niște apartamente, ar fi și mai și!

FĂNICĂ: Zi așa, „vrem explozie demografică, o avem. Fetele s-au pus pe lucru”. Te-ai pus și tu, cumva, pe lucru?

SIMONA (cu reproș): Fănică!...

FĂNICĂ: Zău, Simona, uite, Vali e în bucătărie, putem vorbi ca-ntr-o bărbacă, ce dracu', ori, ca-ntr-o femeie, cum vrei tu. Măi, fată, ești frumușică, tinerică, rîvnită, ai vreun necaz?

SIMONA: Cine să mă rîvnească pe mine, Fănică?

FĂNICĂ: De unde să știu eu... Ziceai de ăla, inginerul, dar sînt sigur c-ai glumit. E altul, trebuie să fie.

SIMONA (cu ale ei): Are altele, individul. Nu mă vede.

FĂNICĂ: A lăsat urme și s-a dus. Asta să înțeleg?

SIMONA: Pe dracu'! Ce urme? Nu mă

vede, și gata. I-am ținut calea, i-am pus piedică, în loc să cadă el, am căzut eu, și pot să jur că m-a confundat cu o mobilă, sau ceva asemănător.

FĂNICĂ: Nu mi-o lua în nume de rău, dar credeam că ai necazuri din astea muierști, care nu sînt tocmai necazuri, chiar dacă individul nu te duce la altar, copilul să fie sănătos, vorba ta, are statul leagăne, crește. Îți plac copiii?

SIMONA: Numai dacă-i fac cu cine vreau eu.

FĂNICĂ: Ei, te-am întrebat așa, în general.

SIMONA: Pierdere de vreme! Ce importantă are, în clipa asta, dacă-mi plac sau nu copiii! Eu sînt aici, pe locul ăsta, el e dincolo, pe un soclu, între noi e o barieră — și cam asta e!

FĂNICĂ: Ce să înțeleg? Că nu ești din lumea lui?

SIMONA: Eu nu știu decît o lume: așa am învățat, așa cred.

FĂNICĂ: Deci, nu e ăla, că tac-su, vorba aia: e de-ai noștri...

SIMONA: Ce?

FĂNICĂ: Individul, de unde-i? De-aici? De departe? Adică, e din uzină sau din afară?

SIMONA (*Începe un joc*): A, uitasem să-ți spun, sau ți-am spus? Mîine la prînz mă logodesc...

FĂNICĂ (*năucit*): Ai?

SIMONA: O să fie o masă intimă, numai eu cu el, la „Ambasador“, e ideea mea, îmi place cum sună „Ambasador“, am reținut azi o masă, pe voi o să vă poftesc la nuntă...

FĂNICĂ (*disperat*): Vali! Vino imediat aici, altfel o să mă vizitezi doar joia și duminica, la spitalul de nebuni. (*Vali vine.*)

VALI: Ce-i dragă, ați înnebunit? Am treabă.

FĂNICĂ: Soru-ta se mărită la „Ambasador“.

VALI: Cu un ambasador?

FĂNICĂ: Nu, la restaurantul „Ambasador“. Hai, dă-i drumul, Simona, uite — e și soru-ta de față, asta-i o garanție că nu aiurez.

SIMONA (*continuă jocul*): De fapt, voi puteți sta liniștiți, nu vă cerem nici un ban, o să facem o nuntă numai cu zece invitați, fără daruri.

FĂNICĂ (*către Vali*): Tu ce zici? Dar cum e posibil ca o cumnată pe care am adus-o de la țară... Te-am adus sau nu de la țară?

SIMONA: M-ai adus, Fănică, nu m-ai mai fi adus...

FĂNICĂ: Așa. O aduc, o dau la meserie, îi purtăm de grijă la tot pasul, o ținem în casa noastră, și ea să-ți facă una ca asta!

VALI: Da' ce-a făcut, Fănică? Mă se pare normal ca o fată, la anii ei, să se mărite și să aibă un copil. La noi, la țară, așa e. Atîta doar că totul parcă e prea în pripă. Adică, trebuia să știm mai din vreme, să fim și noi pregătiți, adică să știm și noi cine-i băiatul, pe cine o să primim în familie. Asta-i tot, în rest, ce vezi tu nealocul lui?

SIMONA: Da. (*După o clipă.*) Viitorul meu soț lucrează la circ, câștigă binișor, are și spor de periclitare...

VALI: Stai să scot friptura din cuptor, acum chiar că nu se mai poate salva nimic. (*Se duce și revine.*)

SIMONA: Este de meserie trapezist, dar se încearcă și în iluzionism, probabil că peste cîțiva ani o să se ocupe numai de iluzionism, care-i și mai rentabil, și mai puțin periculos...

FĂNICĂ (*izbucnește, adresîndu-se lui Vali*): Tu auzi, sau ești surdo-mută?... O să am cumnat trapezist, care o s-o țină pe soru-ta! Pricepi? Cumnatu-tău o să zboare! Zboară, mă! Se bălăngăne, mă! Iar dacă se întîmplă să dea ortul popii, o să ne cumpărăm o vilă la șosea! (*Către Simona.*) M-ai omorît! (*Către Vali.*) Și tu, ce faci? Stai așa, popindău? Da' mai strigă și tu la ea! Nu vezi că fata asta trăiește pe altă lume, umblă cu ochii închiși, s-a izbit din greșeală de un trapezist, ăla a prins-o în brațe și-a uitat să se smulgă! Trapezist! (*Către Simona.*) Din clipa asta și pînă după Anul nou nu mai ieși din casă, mîine am să-ți iau eu o scutire de boală, și-o să te păzim aici, cu rîndul, de piciorul patului am să te leg, să nu-mi faci neamul de ris!

SIMONA (*fals smerită*): Dar și asta e o meserie... și de trapeziști e nevoie, au mare căutare, ca și strungari, și montorii de instalații electrice, și-apoi, la circ se duce multă lume... De ce nu se cuvine ca o fată muncitoare să se mărite cu un trapezist? Asta nu pricep eu, și asta trebuie să-mi explici tu, Fănică.

FĂNICĂ: Nu știu, nu știu! Nu m-am gîndit niciodată că o să am un cumnat trapezist, nu mă pot obișnui cu gîndul că în casa mea o să intre un „zburător“. Vali, ăsta o să ne monteze un trapez în casă, să exerseze.

SIMONA: Nu. O să-l monteze în grădină, ca să ne vadă toată lumea, punem și intrare.

FĂNICĂ: În casa mea n-am să-l primesc, nici la circ n-am să mă duc să-l văd, e circar, nu se potrivește cu noi... (*Pauză. Fănică se uită cînd la Vali, cînd la Simona, apoi încearcă un zîmbet către Simona.*) Cumnata mea dra-

gă, iar ți-ai pus în gând să mă faci țândări ?

SIMONA (*intr-un hohot de ris*): Iar te-ai prins, Fănică. Iar ai luat plasă. Ești naiv, prea naiv, ori mă crezi o apucată. Una din două.

FĂNICĂ: Nici una, nici alta. M-ai oboșit, m-ai dat gata. Nici nu mai știu ce să mai cred despre fantezia asta a ta... Cred că cel mai nimerit ar fi să cer părerea unui doctor. Ești nebună, fată, nebună, nebună de legat, ar trebui să fii pusă în cămașă de forță! (*Se duce la frigider.*) Vali, în sticla asta e vin ?

VALI (*din bucătărie*): Apă, apă peste tot! FĂNICĂ (*vine din nou în cameră. Către Simona*): N-ai un ziar ? Vreau să-mi cumpăr un cățel.

SIMONA (*ii dă un ziar*): Na. Un cățel ? Vrei să ai și tu un suflet să te-nțealeagă ? Ai răbdare, poate-ți naște Vali două suflete !

FĂNICĂ (*se apucă să citească ziarul. Devine interesat. Arătând o fotografie*): Ia uitați, mă ! Asta-i bătrînul Andreica. Iar a acordat un interviu. (*Mîndru de bătrîn.*) Mereu acordă... (*După ce se-aptă mai cu atenție asupra ziarului.*) 'ai de lume și de lume ! Nu e interviu, e altceva, e adevărată bătaie de joc. Ia poftim, Andreica, bătrînul, cu o bicicletă-n spate !

VALI : O fi de furat...

FĂNICĂ : Ți-a ieșit un sfînt din gură ! Altă dată să nu-ți mai iasă. Andreica e cineva, tu ! Erou al Muncii Socialiste, deputat... 'ai de lume și de lume ! (*Citește.*) „Un biciclist inconștient... Ion Andreica, în vîrstă de 55 de ani, din str. Vilceaua veche 28, sectorul 3, și-a pus viața în primejdie învățînd să meargă pe bicicletă tocmai în aglomerația de pe bulevardul Magheru. Căzînd de mai multe ori în fața unor mașini în viteză, el s-a aflat la un pas de moarte. Iată unde poate duce inconștiența. Ion Andreica a fost amendat cu o sută de lei. Cazul său va fi pus în dezbatere la întrunirile săptămînale de la circumscripția de miliție... (*Fănică, revoltat.*) Cum așa, mă ? Să faci tu batjocură publică de un om ca Andreica ? Dar cîți oameni ca asta avem noi ?

VALI : Lasă, mă, să-i mai tăbăcească și pe granguri !

SIMONA : Așa, Vali, așa ! Și pe granguri !

VALI : Așa, Fănică, așa, omoară-te pentru alții. De mine nu-ți pasă !

SIMONA : Nici de mine nu-ți pasă !

FĂNICĂ (*ia hîrtie, stilou, se-apucă de scris*): „Dragă redacție“ !...

(*Intuneric.*)

Tabloul 3

Acasă la Ion Andreica. Interior care reflectă o stare materială mai bună decît a familiei Ștefan Predoleanu. Casă cu etaj, deci și cu un fel de scară interioară, care duce la apartamentul de sus, în care locuiește fiica lui, Gabi, împreună cu soțul ei, doctorul Valer, și la camera lui Jean. Sîntem în ajunul Anului nou. În sufragerie se află Sofica, soția lui Ion Andreica, Gabi și Jean. Se bea cafea. E spre seară. Din hol se aude ușa. E Ion Andreica, Sofica îi iese în întîmpinare. Jean citește un ziar — ca și ceilalți, de-alfel, iar din cînd în cînd se uită la ceas.

ION (*de-afară, destul de arțăgos*): Nu știu de cite ori ți-am spus să nu mă mai dădăcești atîta, zău așa, Sofico, de parcă aș fi copil... Crezi că sînt chiar așa de bătrîn, că nici paltonul nu sînt în stare să mi-l scot singur ? SOFICA : Ești oboșit, Ioane, tu lucrezi, eu nu fac nimic...

ION : Ți-ajunge că ții casa asta curată, că fiică-ta... (*Intră în casă. Sofica duce în bucătărie o sacoșă cu sticle.*) A, aici erați ?

GABI : Dacă dorești, ne putem retrage, sus, la noi...

ION : Voi ați mîncat ?

GABI : În oraș.

ION : Dacă aveți bani de aruncat pe la restaurante, n-aveți decît.

SOFICA : Poate că nu le place ce gătesc eu !

ION : Să-și gătească singuri, dacă nu le place.

GABI : Cînd o să avem casa noastră, o să ne gătim.

(*Sofica pleacă la bucătărie.*)

ION : Pină atunci, eu zic să pui mîna s-o mai ajuți și pe maică-ta, că ești ditamai mulerea.

GABI : Ce urît vorbești !

ION : Nu pot să ți-o spus în englezește, că mie nu mi-a plătit tata profesor de engleză. Eu ți-am plătit. Crezi că, dacă ești profesoară de engleză, trebuie să fii numai supervizor în casa asta ?

GABI : Nu zău, tată, chiar că ești în-tors pe dos, știi că fac tot ce pot, în timpul meu liber... (*Intră Sofica, cu mîncare.*) Spune-i, mamă, ursului ăsta de tată, cit te ajut.

SOFICA : Ce v-a venit ? Sigur că mă ajuți.

JEAN (*îritat, arătîndu-i lui Andreica ziarul cu fotografia*): Ce mai e și cu porcăria asta ?

ION : Porcărie ? Ce fel ? (*Dumirit.*) Asta ? (*Amuzat.*) Măi, generație electronică,

- tu pe toate le pricepi de-a-nvoaselea. Asta-i glorie curată, mă! Asta mă face mai celebru decît toată munca mea de pînă-acum. Aur, mă! (*Nedumerit.*) Ei, ce v-ați pîcșit?
- SOFICA: Ioane, stau și mă-ntreb: unde ți-a fost mîntea? Cum de te-ai dat legat pe mîna ăstora? Ți-era așa de greu să le spui că ești Erou al Muncii Socialiste și deputat în Marea Adunare Națională?
- ION: Dar ce, croii și deputații n-au voie să cadă de pe bicicletă?
- SOFICA: Nu, nu în condițiile astea! În sute de mii de exemplare, cu bicicleta-n spate! N-ai decît să cazi între noi. Dar nu în public. Nu în ziar, nu la televizor. Poftim! Și tocmai acum, cînd Gabi se luptă să obțină o catedră la Liceul „Cantemir”! Cînd Jean se pregătește să plece la specializare...
- JEAN: Mama... ca de obicei, s-a exprimat delicat, însă eu, din generația electronică, am să ți-o spun altfel: ești vulnerabil! Porcăria asta face dovada că poți fi atacat de către oricine, și din toate părțile.
- ION: E spre onoarea mea. Cît mai sînt vulnerabil, înseamnă că mai sînt om ca toți oamenii. Nici nu mi-am dorit altceva.
- GABI: Dumnezeu nu pricepi că așa începe declinul?
- ION: Căderea, vrei să zici. Și de unde ar fi să cad eu?
- GABI: De pe soclu! Ai stat în prezidii, în rînd cu miniștrii, cu șeful statului. Vreau să văd și eu unde-o să mai stai de-aici încolo.
- ION: Așa, va să zică: eu pe soclu, voi pe lingă el. Eu în rînd cu miniștrii, voi cu cererile la aprobare. Da, da...
- JEAN (*coada sus*): Nu sînt musca la arat. N-am trăit și nu m-am ridicat pe spinarea altora.
- GABI: Nici eu. Să se rețină.
- ION: Valer pe unde e? Căderea mea de pe bicicletă o fi avut vreo consecință nefastă și asupra destinului său? Unde-i Valer?
- GABI: Sus, cred că pregătește schiurile. Da, poate dă un ger să putem schia și noi vreo două zile.
- ION: Adică, voi doi nu faceți Revelionul cu noi? Nici de Anul nou n-o să fim împreună?
- GABI: Credeam că...
- ION (*de-a dreptul furios*): Ce credeai? Ce tot îi dai zor cu ce credeai! Eu altfel v-am obișnuit să vorbiți, deschis și din vreme. Dacă aveți chef să mergeți la Predeal, eu unul n-am să vă stau împotriva, însă trebuia s-o știu din vreme!
- GABI: Zău, tată, cîteodată ești de nesuportat! (*Iese.*)
- ION: Sofico, dacă fiică-mea nu mă mai suportă, dă-mi o sacoșă mai încăpătoare, că mă duc după curcan.
- SOFICA (*apare din bucătărie*): Nu te mai duce, lasă, că avem și curcan.
- ION: Avem? Doar am stabilit azi-dimineață...
- SOFICA (*minte*): Gabi nu știa, și, trecînd pe la piață...
- ION: Gabi? Cumpără Gabi curcani, oho! (*Strigînd-o.*) Gabi, vino aici! (*Către Sofica.*) Ce dracu', și tu mă iei drept nătarău? Ia zi-mi și mie, cine vrea să-și facă pomană cu noi? Cine l-a adus? Mă, neam de neamul meu n-a primit plocioane...
- SOFICA: A sunat cineva, nu știu cine, și s-a dus Gabi să-i deschidă. I-am zis și eu că nu trebuia să primească. Acuma, gata, nu mai turna și tu gaz peste foc. (*Sus se aud voci.*) Și să știi că nici Valer nu-i de vină.
- GABI (*din capul scării*): Valer nu-ntinde mina!
- ION: Poate că întinde mîinile, și noi habar n-avem.
- (*Apare Valer cu o valijoară în mînă.*)
- SOFICA: Eu, cînd am fost bolnavă, nu m-am dus cu flori și cu ciocolată la doctori?
- JEAN: Și pînă nu i-ai dat și-o mie de lei nu s-a lăsat.
- SOFICA: Numa' cinci sute. Așa se obișnuiește, pînă una-alta. (*Lui Ion.*) Ei, hai, mai treci și tu cu vederea, că numai cu încruntăturile astea nu ajungem prea departe.
- VALER: Pe mine vă rog să mă scuzați. (*Iese. Se-aude mașina pornind, apoi demarînd.*)
- ION: Da' asta ce-a mai fost?
- GABI: Ce să fie! M-a lăsat! Asta e! Voi nu înțelegeți că a plecat de tot, că s-a săturat și de voi și de mine?! (*IstERICĂ, către Jean.*) Și asta numai din pricina ta!
- JEAN: Asta-i bună! Eu sînt de vină că mutui' asta a plecat!? (*Gabi plînge cu mîinile la ochi.*) Ia mîinile de la ochi și răspunde-mi!
- ION: Las-o să plîngă în voie, doar i-a plecat bărbatu', ce dracu'! După o ispravă ca asta trebuie să plîngi cu sughițuri, fato, cît cuprinde, pînă te pomenești rîzînd...
- GABI (*strigînd*): Și cu bărbatu-meu ce facem?
- ION: Mă! Tu încă nu plîngi?
- GABI: Alții să plîngă, eu n-am de ce! Și-a cerut scuze, politicos, și s-a retras. Nici nu s-a uitat la mine, nevasta lui! Nici nu m-a băgat în seamă.
- ION: Un caraghios și jumătate: „pe mine vă rog să mă scuzați” — și s-a dus.

JEAN : S-a întâmplat ceva între voi ?

GABI (*plînge cu adevărat*) : Nu, nu s-a întâmplat nimic. Ne făcăm bagajele pentru munte... De unde să știu eu că el își face bagajul... de tot... Nu, foarte bine a făcut ! Nu mai pot trăi alături de un asemenea individ, care se crede ales între aleși, singurul cu stea în frunte. Voi nu știți ce înseamnă să stai lingă un om care în doi ani n-a ridicat o dată tonul la mine, care nu mi-a reproșat nimic, nu m-a îmbrîncit o dată, nu m-a înjurat, nu mi-a dat măcar o palmă, ca să știu și eu cum e. N-a făcut decît să mă aprobe tot timpul, și să stea pe malul lacului !

ION : Cum „pe malul lacului” ?

GABI : Așa, bine. Cînd te mințeam că mergem la film, mergeam pe malul lacului și stăteam ore întregi, fără să scoatem un cuvînt... Se uita pe lac și tăcea ! Și, asta-i bărbat ! Pfu !

JEAN : O fi avut motivele lui. Tu n-ai încercat să afli cîte ceva ?

SOFICA (*venind din bucătărie*) : Ea să afle ? Ea-i cu gîndul numai la ea. Ce știe ea ?

ION : Dar tu unde ai fost pînă acum ?

SOFICA : În bucătărie, am spălat vasele.

ION : Flică-ta se dă de ceasul morții și ție îți arde de vase !

SOFICA : N-am voie să mă enervez, așa mi-a spus Valer, și eu îl ascult, că e doctor, și e ginerele meu, mîndria familiei.

GABI : Adică, eu nu-l ascult ! Ce i-am făcut eu, să plece așa, fără nici o explicație ?

SOFICA : Păi așa e, că nu prea i-ai făcut nimic... Te-ai întrebat tu vreodată de ce stă el ore întregi pe malul lacului, fără să scoată o vorbă ?

GABI : De prost ce e... de prost !

SOFICA : Proastă ești tu... Că parcă nu te-aș fi născut eu !

ION : O fi semănînd cu mine. (*Către Sofica*) Dar tu știi de ce stătea el așa tăcut, pe malul lacului ?

SOFICA : Cred că știu, că eu sînt cu ochii pe voi, caut să înțeleg ce se întîmplă cu fiecare dintre voi, și voi, voi o țineți tot într-o alergătură, n-aveți timp pentru nimeni, tot timpul sînteți ocupați... cu voi...

JEAN : Hai, mamă, nu ne mai fierbe și spune-ne : ce știi ?

SOFICA : Știu că bea.

ION : Cine ? Valer ? Nu bea niciodată.

GABI : Are dreptate, bea. De mine nici măcar nu se mai ascunde.

ION : Și eu de ce nu știu nimic ?

JEAN : Uite, bătrîne, că sînt și lucruri pe care nu le știi, prea ți se părea că știi tot !

SOFICA (*către Gabi*) : De cînd s-a apucat ?

GABI : Știu, știu tot, nu sînt chiar așa de aiurită cum crezi ! Bca de cînd i-a murit tînărul ăla pe masa de operație. Nu și-a putut-o ierta. Se crede vinovat.

JEAN : Obsesia culpabilității.

GABI : Tu nu face pe deșteptul cu mine... Fiindcă totul s-a întîmplat din vina ta.

JEAN : Iar dai vina pe mine ?

ION : Potoliți-vă. Uite, Gabi, cu zic să pui mina pe telefon și să-ți chemi bărbatul înapoi, că altul mai de doamne-ajută tot n-ai să găsești. Cred că s-a dus la spital, iar chestia cu beția o lămurim noi pe urmă.

SOFICA : Mai bine mergem amîndouă la spital.

GABI : De ce să-l mai caut ? Gata. S-a terminat ! Mai rămîne o singură problemă de rezolvat : cine să introducă acțiunea de divorț... (*Ion o trage ușor de ureche, ca pe un copil prost, apoi o sărută pe frunte.*)

ION : Petrecere frumoasă la munte, și să ne vedem sănătoși în noul an. Și nu uita să-i transmiți și lui Valer un An nou fericit.

SOFICA : Lasă că am eu grijă de asta. Nu las să-mi scape așa ușor un ginere ca ăsta.

GABI : Adică, vrei să mă împac cu forța.

SOFICA : Ai ghicit. Hai, adu-ți ce-ți trebuie pentru munte, și să mergem.

JEAN : Să vă duc cu mașina.

GABI : N-avem nevoie de mașina ta.

SOFICA : Să-mi scot șorțul și sînt gata de drum.

ION : Crezi că e bine să ieși pe vremea asta ?

SOFICA : E bine, n-ai tu grija mea, mai bine vezi de fii-tău, care vrea să-mi aducă noră în casă o bețivă.

JEAN : Dar asta de unde-ai mai soos-o ?

(*Gabi vrea să se ducă sus, sună telefonul. Gabi și Jean se reped amîndoi spre telefon. Ajunge Gabi.*)

ION : Asta-i Valer.

GABI (*la telefon*) : Cum ? (*Izbucnește în plîns, către Ion.*) Nu e el, iar îl caută p-ăsta.

(*Jean îi smulge receptorul din mînă, avansează mult în fața scenei. În timpul conversației, Gabi și Sofica pleacă, iar Ion își face de lucru cu niște reviste străine, apoi iese.*)

JEAN : Ascultă, domnișoară, sau doamnă, sau cine-oi fi, află că ești vinovată de tot ce s-a întîmplat la noi.

(*În dreapta se luminează un scaun din interiorul lui Fănică, pe care se află Simona.*)

SIMONA : Cum ?

JEAN : Cum ai auzit. Dacă ai fi telefonat la timp, între patru și patru jumătate, cum m-ai obișnuit de trei săptămîni, poate că dezastrul din familia noastră n-ar mai fi avut loc.

SIMONA : Dezastru ?

JEAN : Da. Uite, c ora șapte, unde-ai fost, prin ce magazine ai colindat, unde ți-a zburat mintea ?

SIMONA : Am fost...

JEAN (*n-aude*) : De la patru, de cînd aștept telefonul dumitale, m-am certat cu ai mei, cumnatul ne-a părăsit, soru-mea boccește. Din suflet te rog : să nu se mai întîmple. Atîta efort îți cer : respectă ora de conversație !

SIMONA : Iată că te-a ajuns blestemul meu și nu am nici un fel de remușcări. Meritai o zi proastă, poate chiar mai mult. Asta este ultima noastră convorbire ; și, pentru ca să păstrez o imagine cît mai exactă, exprim rugămîntea să-mi răspunzi la o întrebare : mașina de care dispui, Dacia 1300 lingă care era să leșin într-o zi, cînd te iubeam nespus de mult, și pînă la urmă n-am avut curajul să te-astept, mașina aceea, zic, ai cîștigat-o într-adevăr la Pronoexpres ?

JEAN : Ce vrei să spui ?

SIMONA : Există bănuiala că ai fi oferit suprapreț pentru un bilet norocos, din motive lesne de-nțeles : să nu se afle că ai bani de mașină, după numai patru ani de inginerie. E un șiretlic la care am auzit că recurc destul de mulți oameni cu bani, atunci cînd nu-și pot justifica veniturile.

JEAN : Cum adică ?

SIMONA : Simplu : unul are noroc și cîștigă la Loto, altul are bani și-i cum-pără lozul. (*Pauză.*) Alo, n-auzi ?

JEAN : Te ascult.

SIMONA : Știu că e cît se poate de periculos să vorbești despre asemenea isprăvi. Dar eu ți promit discreție totală. (*Pauză.*) Și nici nu insist să-mi răspunzi... (*Pauză.*) Totuși, gîndește-te la imaginea pe care ți-o voi păstra. Un mic efort...

JEAN : Iată și momentul nostru „hotărîtor”. Aș dori, deci, să știu cu cine am avut de-a face. Dacă ai vrea să te prezînti... Aș mai dori ca peste cel mult o oră să ne întîlnim undeva, unde propui, pentru a-ți prezenta actele doveditoare. Am cîștigat mașina cu un CEC de cinci mii, îl păstrez, este pe numele meu. Toate actele sînt pe numele meu.

SIMONA : Așa să fie. Întîlnirea pe care mi-o propui nu mă avantajează și n-o accept. Dacă într-adevăr ești curios să știi cine sînt, iată, a sosit momentul să te dezamăgesc. Sînt zăpăcita aia cu merele, care te-a îmbrînceit azi dimineață, pe culoarul de la bufet. Aia cu merele ! Fată drăguță, îmbrăcată modest și pe deasupra muncitoare la atelierul 4, zis și „Raiul măicuțelor”. JEAN : Ajunge. Ceea ce ai să auzi acum nu este o rugămînte, ci o dispoziție. În cel mult cinci zile, pînă prin trei, patru ianuarie, îți ici tîlpășița din uzină, ceri transfer, și să nu-ți mai vîd mutra, în caz contrar...

SIMONA (*pierdută*) : În caz contrar ?

JEAN : Bagă de seamă, ai să-ți plătești scump nechibzuința. Cît despre dragostea ce-mi porți...

SIMONA (*la fel*) : Cît privește dragostea ce-ți port, ce să fac cu ea ?

JEAN : Nu-mi stă în caracter să-ți spun ce gîndesc despre fetele de genul dumitale. Și-am să anunț și miliția.

SIMONA : Pentru ce ?

JEAN : Pentru acostare de persoană ! (*Închide, se uită în jur, e singur. Ion a ieșit în grădină. Sofica și Gabi au plecat între timp. Se aude zgomot în vestibul. Intră Ion.*) Unde ai fost ?

ION : Îmi ceri socoteală ?

JEAN : Te-am întrebat.

ION : N-am vrut să te deranjez. Am fost în grădină să fac un om de zăpadă.

JEAN : Pe dracu', om de zăpadă. Ai dat raportul vecinului despre ce s-a mai petrecut în casa noastră. Asta ai făcut.

ION : Dacă știi, de ce mă mai întrebî ?

JEAN : După douăzeci și ceva de ani de cînd locuiești aici, încă nu ți-a intrat în cap că ești orășean, bucu-reștean. Tot în altă parte te trage ața. Stai la taifas cu vecinii, peste gard, și ne dai legați pe mîna lor. Cred că, în clipa asta, tot cartierul știe că Valer s-a dus și Gabi e distrusă. Vin sărbătorile, trebuie să se întîmple ceva palpitant și-n cartierul nostru.

ION : Ce dracu', Doamne iartă-mă, ai azi, mă ?

JEAN : Dumneata nu pricepi că am intrat în vîrtej ? E așa cum ți zic. Se pare că sînt destui care n-au altă treabă decît s-adune dovezi împotriva noastră — a mea, în primul rînd ; eu sînt intelectual, inginer, vreau să studiez, să plec la specializare peste graniță. Dar să știi că afacerea asta te privește și pe dumneata, tatăl meu, erou și deputat, nelipsit din prezidiu... pierd eu, pierzi și dumneata.

ION (*mai mult amuzîndu-se*) : Ce-o să-mi ia ?

JEAN : Ai de plătit niște titluri, niște onoruri.

- ION : Am un titlu de muncitor Nimeni și niciodată n-are cum să mi-l ia. Am onoruri de muncitor — nici pe astea n-are cum să mi le ia; am un băiat întors pe dos, pe asta îl dau de pomană, cui s-o nimeri. Mă, nici atâta curaj n-ai, să-mi spui cine te-a călcat pe coadă? E ceva cu aia, cu logodnica aia de care am auzit?
- JEAN : Ce-ai auzit?
- ION : De logodnica aia, aia care bea. Arhitectă, sau ce-o fi. S-a răzgândit?
- JEAN : De unde știi dumneata de arhitectă? A ciripit ceva Gabi? Sora mea iubită ar face mai bine să-și țină bărbatul în friu — că el a dat în patima beției —, decît să-și vîre nasul..
- ION : Dacă mai vorbești așa de sora ta, zău că am să te plesnesc. N-a „ciripit” Gabi. Mai aud și eu cite ceva... Care-i necazul? Nu mai vrea fata?
- JEAN : Am să ți-o prezint, n-are să-ți placă: fumează în rînd cu bărbății, bea în rînd cu bărbății, și bea numai coniac sau vodcă, înjură, nu-și ascultă părinții. Nu vrea copii, nu gătește, nu spală, nu ține casa.
- ION : Mai are și alte calități? Dă-i înaintea, că nu m-ai speriat — dimpotrivă; dacă tot sînt egale cu noi, nu vîd de ce n-ar fuma și ele, de ce n-ar bea, de ce n-ar înjura? Cu mîncarea o să vă fie ceva mai greu. Va trebui să gătești tu, ori să mîncăți la restaurant.
- JEAN : O să mîncăm la părinții ei, iar rufele murdare o să le ducem la spălătorie, ceail de dimineață am să-l progătesc eu...
- ION : Așa, așa.
- JEAN : Văd că ai și început să mă iei peste picior, dar ți mai sînt dator niște explicații. A mai fost măritată, în anii studenției, cu un conferențiar universitar.
- ION : Lume bună, dom'le!
- JEAN : Este fiică de profesor universitar.
- ION : Din ce în ce mai bine.
- JEAN : A terminat arhitectura... șefă de promoție, cîștigă de două ori mai mult ca mine, lucrează pînă la paisprezece ore pe zi, anul trecut a luat Premiul Academiei, cînd ți-am pomenit de virtute, nu mă refeream la viitoarea mea soție, ci la mașină, există bănuiala...
- ION : Da, am auzit și eu. Ai fost chemat undeva, ți s-au cerut dovezi?
- JEAN : Nu.
- ION : Gura lumii — slobodă, n-ai s-o poți închide niciodată, credeam că măcar atîta lucru ai priceput. Așteaptă să te cheme. Ia uite! Ia uite pentru ce mă țin eu aici, cînd eu am o groază de treburi! Cît privește viitoarea noră, maică-ta o să fie încîntată să aibă în casă și un premiu al Academiei; în rest, nu știu cît o să fie de încîntată. (Dă să plece.)
- JEAN : Asta-i tot ce ai de zis, după cele auzite?
- ION : Adică, ce-ar mai trebui să spun?
- JEAN : Nu știu... Parcă îmi ascunzi ceva...
- ION (mîhnit) : Așa-i, mă băiatule... sînt mîhnit de tot ce-am auzit. (Pornit.) Nu știu de ce dracu' se simt unii obligați să-mi spună și ceea ce eu nu vreau s-aud... Știu de ieri că vrei să te însori... și cît mai repede cu putință... În cît timp?
- JEAN : Știu eu... în două, trei săptămîni.
- ION : Deci, e adevărat.
- JEAN : Ce-i adevărat?
- ION : Că vrei să te însori repede, înainte de a se definitivă dosarele cu ăia propuși să plece la specializare în Japonia.
- JEAN (sincer) : Dacă sînt înfrînt acum, greu voi mai prinde altă ocazie. Or, la minister, în loc să-i intereseze situația mea profesională, capacitatea mea, pe ei îi interesează dacă sînt sau nu căsătorit... și-am înțeles, subînțeles, că șansele mele ar fi mai mici dacă nu sînt căsătorit.
- ION : Ai anunțat la minister viitoarea ta căsătorie?
- JEAN : Bineînțeles. (Încercînd să glumească.) Concurența e în pom. Nu găsești pe toate drumurile o premianță a Academiei. Are atuuri mari față de o casnică oarecare, și asta contează, la o adică.
- ION (foarte trist) : Cu cine dracu' oi fi semănînd tu? Cred că numai nașu-tău e de vină...
- JEAN : Nu înțeleg.
- ION : Că te-a botezat Jean... Lasă-l, mă, Ion, ca pe mine... Nu, n-a vrut... ai rămas Jean, și vîd că-ți „onorezi” numele. Te comporți ca un Jean! Măi, Ionică, măi, cum se face că uiți de Ionică ăsta?! Că viitoarea mea noră bea și fumează și-njură, n-ar fi o nenorocire prea mare, cu asta se mai împacă și bărbatul, și socrii, și toți, dar că tu, Jean, vrei să te însori în pripă, numai pentru a cîștiga o bursă, asta da, e o lovitură pe care, să-ți spun sincer, nu voiam s-o primesc niciodată... Crede-mă, mi-ajunge, pe ziua de azi. (Dă să plece.)
- JEAN : Nu înțelegi!
- ION : Chiar crezi că n-am înțeles?
- JEAN : Am 27 de ani și vor să-mi blocheze drumul...
- ION : Și vrei să-ți deblochezi drumul cu o escrocherie la dosar? Asta nu se poate trece cu vederea niciunde, cu atît mai puțin la noi, chiar dacă ea, escrocheria, nu ține de profesie... Ea dă prilej de îndoieli asupra omului.
- JEAN : Nu înțelegi că vor să mă scoată din circuit? Să mă dea la o parte,

două, trei săptămîni, pînă se define-
tivează propunerile?! Toate porcăriile
astea cu mașina or să ajungă la dosarul
meu. O să mă ceară cineva dovezi?
Să mă apăr? Nu cred.

ION: Dar cine te acuză?

JEAN: Adineauri, la telefon, s-a insi-
nuat ideea...

ION: Cine?

JEAN: Nu știu, una cu merele... Nu și-a
dat numele... dar află eu, știu unde
lucrează, și-am să-i dovedesc, cu acte,
cum am obținut mașina. Cu acte, pri-
cepi? Cu acte!

ION (*ironic*): Are tata un băiat, să-i
trăiască!

(*Intuneric.*)

Tabloul 4

*Același decor ca în tabloul 1. În scenă,
Simona. Din stînga apare Jean.*

SIMONA (*atacă*): Eu sint zăpăcita aia cu
merele... (*Luat prin surprindere, Jean
își aranjează cravata, apoi părul; pare
un băiețandru la prima lui întîlnire.
Simona îi observă fisticăla.*) N-am să
spun la nimeni că te-ai fisticit în fața
mea.

JEAN (*își potrivește din nou cravata*):
Îmi place să cred că ți-ai scris cererea
de transfer.

SIMONA: Ce să scriu în cerere? Că
mi-a dat dispoziție inginerul Jean An-
dreica să părăsesc uzina imediat? Da-
că o asemenea argumentare vă con-
vine, n-aș mai sta prea mult pe gin-
duri.

JEAN: Cîți ani ai?

SIMONA: Douăzeci împliniți.

JEAN: Și de cînd practici șantajul?

SIMONA: Da, sigur, știam eu unde vă
duce mintea. Dar cu mine nu se prin-
de; m-ați jignit a doua oară, am să
fac tot ce trebuie ca să nu se mai în-
tîmple. Ați vrea să vă explicați, cu
șantajul?

JEAN: Uite, am în buzunar actele
mașinii, dar nu-mi pot îngădui să mă
înjosesc, să mă justific cu acte în fața
unei lucrătoare, vreau doar să știu
cine te manevrează din umbră, cine
te plătește ca să împărți vorbe, să
calomniezi? (*Pauză. Simona îl privește
surprinzător de grav.*) Ce faci? N-o
dai pe plîns? Vă cunosc eu — cum
nu mai aveți argumente, începeți să
dați apă la șoareci... Hai, plîngi!

SIMONA (*cu o surprinzătoare gravi-
tate*): I se poate interzice unei femei
să țină la bărbatul care-i place? Mai
ales atunci cînd nu-i cere nimic, nici

măcar o privire... Este un drept al meu,
dacă și în privința asta trebuie să am
avizul altora, mai bine ducă-se la
dracu'! Tot așa, este dreptul dumnea-
voastră să-mi acceptați dragostea sau
nu. Pînă ieri, în pauza de la 11, eram
dusă de pe lumea asta. Ajunseseam
într-un hal fărâ de hal, fir-ar a dra-
cului de afacere, că v-am pus și pie-
dică numai să mă vedeți, și-am căzut
tot eu! Știți cînd m-am lecutit? Cînd
îmi culegeam merele de pe culoar,
n-am să mai mînnic mere în viața
mea! Ieri după-amiază am aflat de
mașină, în tramvaiul 13, vorbeau doi,
nici nu-i cunosc după nume. Și m-am
hotărît să vă telefoniez, voiam să știu,
mi-ați explicat, vă cred, n-am nevoie
de alte dovezi.

JEAN: Văd că ții la moralitatea alesului
dumitale...

SIMONA: Ei, nu chiar în toate privin-
țele. Doar știam că aveți multe aven-
turi, că sințeți logodit, sau urmează
să vă logodiți, însă toate astea nu în-
semnau nimic pentru mine, nu mă
descurajau în nici un fel.

JEAN (*penibil*): Ai mai vorbit și altora
despre discuția pe care ai auzit-o în
tramvaiul 13?

SIMONA: Doamne, da' sințeți un băie-
țandru, mai rău ca frate-meu Tudo-
rică, una, două, intrați în panică:
șantaj, calomnie, vreau să mi se facă
dreptate... Bănuiam că așa are să se
întîmple, și tocmai din pricina asta
m-am desconsirat: eu sint zăpăcita
aia cu merele... și nu am decît o sin-
gură vină față de dumneavoastră, dar
pe care n-am să mi-o iert toată viața!
Numele meu este Simona Vlaicu —
nici o legătură cu celebrul aviator.
Acum trebuie într-adevăr să plîng.
Vă urez un An nou fericit.

(*Intuneric.*)

Tabloul 5

*Casa Ion Andreica, înaintea Anului nou.
Sufrageria e plină de ghirlande colorate,
globuri, brad etc.; masă aranjată săr-
bătorește.*

SOFICA (*cu o ceașcă de cafea în față,
vorbește la telefon*): Da, da... nu-l ni-
mic, vă înțeleg, da' și eu vă urez un
An nou fericit și multă sănătate.
(*Intră Ion.*)

ION: Cine era?

SOFICA: Familia Dăineanu... nu pot
veni, a intervenit ceva...

ION: Nu-i nimic, și-așa eram prea
mulți.

SOFICA : Nu cred... între timp am mai primit telefoane...

ION : Nu te amări, e normal... oamenii sint din ce în ce mai oboșiți, mai în criză de timp...

SOFICA : Ce-ai făcut afară ?

ION : Am împodobit poarta cu panglici, iar pe alee am pus crenguțe de brad...
(*Pauză. Ion privește masa aranjată frumos, se duce la Sofica și-o sărută pe frunte.*) Va trebui, băbuța mea, să te obișnuiești cu singurătatea în doi, asta e soarta bătrînilor, și trebuie s-o înțelegem, s-o acceptăm, altfel ne-amărim și zilele care ne-au mai rămas...

SOFICA : În lipsa ta au telefonat Gabi și Valer, de la Predeal, ne urează un An nou fericit.

ION : Să le fie de cap, niște zevzeci...
(*Sună telefonul. Ion ridică receptorul.*) Da... Cum ? Alo ! Alo ! (*Inchide.*)

SOFICA : Cine-a fost ?

ION : O voce care mi-a zis că ea e zăpăcita aia cu merele, și-a închis. (*Sună la intrare.*) Mă duc eu. (*După un timp apare Ion, cu Achim, un băiat ciudat și bilblit.*) Hai, nu te jena, intră. Dă-ți jos paltonul ăla...

ACHIM : Săru'-mîna... Bună scara, vă rog să...

SOFICA (*luîndu-i paltonul*) : Nu-i nimic, dă-mi mie haina. (*Îi ia haina, o duce în vestibul, reintră. Tăcere.*) Eu mă duc să pregătesc bucatele. (*Iese.*)

ION : Binc, Sofie. Ce-i cu tine, la ora asta ? De unde-mi știi adresa ?

ACHIM : De la tovarășa Adriana, secretara directorului... Vă rog să mă iertați că vă deranjez...

ION : Termină cu deranjul și zi ce ne-
caz te-a adus, că doar n-ai venit să
mă anunți că al câștigat la loto ?

ACHIM : Nuuu. Aș vrea eu, da' uite că
nu se poate.

ION : Bei ceva ?

ACHIM : Nu, mulțumesc, n-am voie.

ION : Da' ce, ești bolnav ?

ACHIM : Nu, n-am voie, atît.

ION : Cafea ai voie ?

ACHIM : Da. Cred că da.

ION : De fumat, fumezi ?

ACHIM : Nu.

ION : Bravo, nu bei, nu fumezi, ești bun
de ginere.

ACHIM (*se bilblite*) : Nu, nu sînt bu-bu-
bun.

ION : Te bilbli, sau mi se pare mie ?

ACHIM : Mă bilbli, tovarășe Andreica,
dar numai cînd mă-nfierbînt.

ION : Aha... și-acum ești înfierbîntat.
Te-ascult.

ACHIM (*se bilblite*) : Tovarășe Andreica,
ajutați-mă să fiu împreună cu soția

mea, de Anul nou. Uitați... (*scoate o hirtie*) am aici o reclamație scrisă, împotriva lui Miluță de la forjă — secția dumneavoastră —, care mi-a luat nevasta, de șase săptămîni, și nu mi-o mai dă înapoi. Eu am convins-
rea fermă că voi fi ajutat de către
sindicat și partid să-mi recîștig ne-
vasta, înainte de a veni părinții mei
în vizită... Ei nu știu nimic, săracii,
n-am vrut să-i mai amărăsc și pe ei,
ba mai mult, în ultima săptămînă,
pentru că slăbisem foarte mult, am
mîncat forțat și-am mai pus pe mine
trei kilograme, ca să nu observe ei ce
disperare e în mine. Eu vă las recla-
mația aici, că-n dumneavoastră mi-e
toată nădejdea, în dumneavoastră și
în colectiv. Mie nu-mi pasă că a stat
cu ăla — așa să-i spuneți, o vreau
oricum, da' numai să fie măcar de
sărbători, s-o vadă părinții, p-ormă,
din cînd în cînd, adică să mai dea și
pe la mine, că eu îi sînt soț cu acte
— uitați certificatul de căsătorie. (*Îi
arată certificatul.*)

ION : Te cred, te cred. Cum o cheamă pe
soția dumitale ?

ACHIM : Minodora, ca pe maică-sa.

ION : Măi Achime, dragul meu, dacă
Minodora ține la Miluță și stă acasă la
el... Stă la el, nu ?

ACHIM : La el, de șase săptămîni.

ION : Ce pot să fac eu ? Ce dracu' să-i
fac ? (*Îi dă reclamația înapoi.*) Ia hîr-
tia și du-te cu ea la director, la co-
misia de-mpăciuire, la tribunal, unde
vrei matala, însă la mine să știi că
n-ai ce căuta.

ACHIM : Tovarășe Andreica, dacă nici
dumneavoastră nu m-ascultați cu aten-
ție, cine altul s-o facă ? Eu n-am nici
un prieten, în afară de sindicat și
partid, or, dumneavoastră sînteți și-n
partid și-n sindicat, mai dați-mi vreo
două minute, să vă spui toată situația.

ION : Eu nu primesc audiențe acasă, măi,
băiatule !

ACHIM (*se dezlănțuie într-o bilblială
perfectă, care-i zdruncină tot capul,
nu-i o bilblială de cabotin, ci una care
vine dintr-un fel de neputință dispe-
rată*) : Nu înțelegeți că la mijloc e o
chestiune de etică și echitate ?

ION : Ei, cum așa ?

ACHIM : Așa cum vă spui, Minodora stă
la Miluță, da' stă pe banii mei, Miluță,
profită de naivitatea ei și-mi pretinde
1500 de lei pe lună ca s-o întrețină
pe Minodora, că zice că mîncă mult,
or, eu trebuie să lucrez suplimentar
în uzină sau pe șantierele de con-
strucții, de aproape două luni am o ju-
mătate de normă pe un șantier, că
de-ala am și slăbit ca un ogar, că dacă
o mai țin mult așa, intru în spital.

- Minodora nu mai vrea să lucreze, că zice că o lucrează Miluță destul, a plecat de vreo șase luni de la uzină, iar în altă parte, nici gând să muncească.
- ION : Cum așa, măi, cap sec, zdreanță ce ești, cum așa, măi ? Tu îi plătești ăluia și 1500 pe lună ?
- ACHIM : Pentru Minodora o fac, că doar e nevasta mea, chiar dacă stă cu ăla, ea tot nevasta mea rămâne; am acte pe ea !
- ION : Să dispari din ochii mei, și pentru totdeauna ! (*Achim a amuțit. Se holbează incredibil la Ion.*) Și să nu plîngi ! Ce te holbezi așa la mine ? Cum de nu intri în pămînt, de rușine ? (*Achim vrea să spună ceva.*) Taci, că nu ți-am cerut părerea ! Să mi-o aduci imediat pe Minodora, aici sau la uzină, s-o văd și eu la față. Ai auzit ? Aici sau la uzină ! Cu tine am isprăvit.
- ACHIM (*se repede să-i sărute mina*) : Să vă dea Isus Cristos sănătate, v-o aduc, cum să nu v-o aduc, știam eu că sindicatul și partidul o să mă ajute ! (*Indepărtîndu-se.*) V-o aduc, pe sus o aduc, bună seara, săru' mina, săru' mina ! (*Iese.*)
- ION : „Să vă dea Isus Cristos sănătate”. De obicei, se spune „să-ți dea Dumnezeu sănătate”. Ai auzit, Sofie ?
- SOFICA (*din bucătărie*) : Am auzit, Ioane.
- ION : Și ce părere ai ?
- SOFICA : Ce părere să am... Mare-i grădina lui Dumnezeu... Băiatu-i disperat, asta-i...
- ION : Ori prost, de nu mai încapce. (*Aprinde gazul în sobă. De afară se aude viscolul.*) Sus ai aprins focurile, Sofico ?
- SOFICA : Aprins, Ioane ! (*Ion răsfoiește revistele străine care se găsesc pe o măsută. În prag apare Sofica, care-l privește uimită.*) Știi englezește, Ioane ?
- ION : Mă uit și eu la poze.
- SOFICA : Păi atunci să-ți aduc niște reviste de modă, că acolo ai ce vedea.
- ION : Adă, dar cît mai multe... Mai bine fă-mi și mie o cafea, și-un sirop, și poate pregătești niște minciunile calde... Azi sîntem și noi cineva, stăm la taifas și răsfoim reviste străine...
- SOFICA : Imediat, stăpîne. (*Iese în bucătărie.*)
- ION : Păi să știi că-ți sînt stăpîn. De Jean, fiul tău, mai știi ceva ?
- SOFICA (*din bucătărie*) : A venit, s-a schimbat, nici n-a mîncat, și-a plecat. Ca din pușcă. Am început să mă tem pentru Jean. Mă-e să n-o pățească...
- ION : Ehe, unde nu dă Dumnezeu ! Ar fi grozav. Să știi că numai oamenii-o pățesc.
- SOFICA : Ești pus pe rătăcit. Pe hărțuială. Nu mai vrei să-ți aperi copiii. Nu mai știi să te mîndrești cu ei. Ce sînt toate astea, dacă nu semne de bătrînețe ?
- ION : Fie și-așa. Ce, e de ici — de colea s-ajungi la bătrînețe ? Nici asta nu i-e dat oricui. Tot aud de tinerete fără bătrînețe. Ațiția se luptă să-i afle leacul. De ce să-l mai afle, cînd există atîta tinerete fără bătrînețe ! Aia, mă, ăia care-au murit și mor în floarea virstei ! Zău așa. Dacă e să ne luptăm pentru ceva, e să-i facem pe toți s-apucе bătrînețea. Mă ! Eu mi-am dorit un băiat ca toți băieții. Și-a ieșit din el un calculator din generația-ntîia. Totu-i calculat, planificat. A tot băgat în el cartele, și s-a planificat pe zeci de ani : ce succese trebuie să obțină, ce diplome, ce onoruri, unde să se specializeze, ce fel să arate nevastă-sa. Undeva, pe circuit, a intervenit o defecțiune, și dramele se țin lanț. Cheamă tu depanarea !
- SOFICA : Ioane, nu... nu... zău că nu mai suport ! Ți-așa de greu să-i aranjezi o audiență ?
- ION : Fii liniștită. Și-a aranjat-o singur. Și-ai să vezi rezultatul... cu ochi și cu sprincene. Da, da, să știi tu că ăl de sus nu bate cu bita ! (*Se aude zgomot la intrare.*) Cred că vinc. Mai fă o cafea. (*Intră Jean, cu o mină nemulțumită*) Vrei o cafea sau „plecați” imediat ?
- JEAN (*nu gustă ironia*) : Ai cîteva minute și pentru mine ?
- ION : Ei, dacă-mi soliciți o audiență, înscamnă că e ceva grav... Vino aici, lîngă mine. Ce-i ? Te-a lăsat arhitecta ? (*Jean se așază, grav, lîngă taică-său.*) Ce-i cu tine, băiatule ? (*Sofica a apărut în prag.*) Lasă-ne, Sofico, vezi de ce-ți spuseci...
- (*Sofica iese.*)
- JEAN : Am pierdut, tată, cu care știu că n-am voie să pierd, să ratez...
- ION : Fii mai clar.
- JEAN : E ceva mai complicat; am fost un elev și-apoi un student eminent, însă care nu s-a gîndit niciodată la note și la cununițele de sfîrșit de an.
- ION : Dacă ai învățat, pentru tine ai învățat.
- JEAN : N-am învățat doar pentru mine, și nici pentru o uzină anume, de cînd te știu mi-ai tot zis că pentru fiecare meserie trebuie să se nască oameni care s-o ducă înainte, nu numai executanți.
- ION : Foarte bine.
- JEAN : Nu știu, nu mai știu dacă o fi bine. Am vrut să fiu un astfel de om, n-am avut ambiții locale, din pricina

asta m-am zbatut să obțin o bursă.
Și ce planuri îmi făcusem!
ION: Vorbești de parcă ai fi ajuns în pragul pensiei; ai o viață înaintea.
JEAN: Până la 30 de ani, este obligatoriu să văd cum se lucrează în America, în Japonia, în Uniunea Sovietică, în Anglia, în Italia, și asta fiindcă eu, dacă vreau să reușesc, trebuie să fiu la nivelul lor, cu nici o treaptă mai jos.

ION: Te atrag călătoriile...

JEAN: Nu numai călătoriile mă atrag, ci meseria; dacă aș vrea numai să văd lumea, ar fi mult mai simplu. Acum citeva săptămâni, directorul Augustin mi-a zis că-ni cere să rămân la mecanică lină până plec... Era limpede, nu, totul se aranjase, alegerea fusese făcută, Augustin nu-i nebun să-mi dea speranțe, să mă poarte cu vorba...

ION: Și?

JEAN: Și de-atunci, nimic. Toți m-au uitat, nici o chemare, nici un semn. Azi-dimineață m-am dus la Augustin al dumitale...

ION: De ce „al meu”? Al nostru.

JEAN: Mă rog; m-am dus la el. Mai să mă dea afară. „Ce se mai aude cu plecarea?” — întreb. „Nu te trimit eu, n-am nici o obligație, vezi-ți de lucru unde ești repartizat. Încă mai ai de trecut prin niște secții, până să iasă meseriaș din tine!” Pe cine să mă supăr?

ION: Pe mine.

JEAN: Chiar! Dacă Augustin ăsta are ceva cu dumneata, de ce trebuie să se răz bune pe mine?

ION (către bucătărie): Sofico, lasă cafelele, c-avem treabă!

SOFICA: Sint gata. (Vine cu cafele.) Dacă mai aveți puțină răbdare, sint gata și minciunelele. (Se uită la ei.) S-a întârziat ceva?

ION: Nimic. Vezi-ți de minciunelele tale. (Sofica iese.) Poți conduce mașina, pe viscolul ăsta?

JEAN: Unde-ai vrea s-ajungem?

ION: Unde-o fi, nu știu, unde dăm de urma lui „Augustin al meu”, la Uzină, acasă, la centrală sau la minister. Hai, ia-ți paltonul, că avem de umblat.

JEAN: De ce nu-mi dai cale liberă?

ION: Dacă nu ții de el? Aranjamentele altora! Ce faci, nu mergi?

JEAN: N-am chef de confruntări la ora asta.

ION: Văd că nu mai ai chef de nimic. Cinc te-a pus să mizezi totul pe o carte? Cinc mai face ca tine? „Eu n-am voie să pierd, să ratez. Trebuie să plec acolo, și dincolo, altfel...” Altfel, ce? Nu ți-a ieșit răbdarea, ești la pământ. Am' cu o treabă pentru tine, să vezi ce treabă, ai să te dai cu capul de perchei. Deci, nu vrei să mergi?

JEAN: Nu, sint scirbit de tot și de toate.

(Din cauza discuției, a viscolului de afară, cei doi n-au auzit că a sunat cineva. Sofica a ieșit, iar acum a intrat împreună cu Smaranda; aceasta e înfășurată într-un palton lung, până la călcie, cu o broboadă de lină pe cap, strinsă la mijloc cu un cordon de piele și stringind în brațe un pachet, ceva învelit într-altă broboadă, tot de lină; numai ochii i se mai văd, și după ochi o recunoaște Jean.)

SOFICA: Tovarășa îl caută pe Jean.

JEAN: Smaranda, ce-i cu tine aici?

SOFICA: Treceți lingă sobă, să vă dez-morțiți... (Jean fi ia pachetul din brațe și-l aruncă pe o canapea: niște dosare, citeva cărți, niște schițe pe hîrtie de calc și două pachete de țigări se-mprăstie pe jos. Ion, nedumerit de apariție și în același timp vrînd să fie de folos, se grăbește s-adune dosarele și chiar să le scuture de praf.)

SMARANDA: Am murit și-am înviat. (Se dezbracă; Sofica fi ia hainele.)

SOFICA: Dați-mi-le mie, vă rog.

SMARANDA: Mulțumesc, doamnă. (Către toți.) Eram în drum cu taxiul, și nu știu cum s-a făcut, că taxiul a intrat într-un autobuz...

ION: Pe vremea asta, nu-i de mirare, probabil c-a derapat.

SMARANDA: Nu știu ce-a fost, probabil... Oameni buni, dați-mi vă rog un pahar cu apă.

JEAN: N-ai vrea mai bine un coniac?

ION: Sau o țiucă tare...

SMARANDA (se uită la Ion, după o pauză): Nu, apă aș vrea, dacă nu vă deranjez.

ION: Eu zic că tot mai bună ar fi o țiucă, uite, bem și noi.

JEAN (cunoscîndu-i obiceiurile): Nu, mai bine coniac.

ION: Sofica, ce mai aștepti, servește-ne cu coniac.

SOFICA (stă în prag, cu o pereche de papuci în mînă): Imediat. Uite, scoate-ți cizmele și pune-ți papucii ăștia.

SMARANDA: Mulțumesc, mulțumesc, de mult n-am mai fost alintată în felul ăsta.

SOFICA: Ți-e foame?

SMARANDA: Doar un sandviș, dacă nu vă deranjez.

ION: Ce sandviș, ce, asta-i mîncare? O să stai cu noi la masă.

SMARANDA: Nu, vă rog, un sandviș mi-e de-ajuns, vă rog.

(Sofica a plecat și vine cu coniacul.)

ION: Eu zic să bei un pîhărel, și-o să te simți alt om, și-o să vrei să mînci cu noi. Dar mai întîi să ne cunoaștem; pe Jean, bănuiesc că îl cunoști, eu sint bătrînul, fiică-mea și ginerelul sint la

- munte, ca e Sofica, soția mea, care o să ne facă minciunile.
- SOFICA : Le-am și făcut. Iar dumneata ești Smaranda, arhitectă și prietena lui Jean.
- SMARANDA : Logodnica.
- ION (*trece ușor*) : Mă rog. (*Ridică paha-rul.*) La mulți ani și bine-ai venit în casa noastră !
- SMARANDA : La mulți ani, și-mi pare bine că împlinirea a făcut să ne cunoaștem.
- SOFICA : Pe mine vă rog să mă scuzați, mă duc să pregătesc masa. (*Sofica iese.*)
- SMARANDA : Vă rog, nu mi-o luați în nume de rău, dar, ce să fac, m-am obișnuit cu sandvișurile...
- JEAN (*socotește că e necesar să dea unele explicații*) : Smaranda se ține mai mult cu sandvișuri, nu pentru siluetă, nu-i ea femeia care să se îngrașe, oricât de mult ar mânca, ci din lipsă de timp ; rar se întâmplă s-ajungă acasă mai devreme de ora zece seara, iar în restaurante nu-i place să intre. (*Sofica intră cu o tavă cu sandvișuri.*)
- SOFICA : Deocamdată, luați asta, imediat e gata și masa.
- SMARANDA : Vă mulțumesc foarte mult. (*Cu sandvișul într-o mână, cu păhărelul în cealaltă, Smaranda se așază pe covor. Ion îi aduce repede un scaun.*) Nu, mulțumesc. (*Ion îi aduce o pernă.*) Nu, vă rog. (*Jean ride, Smaranda se ridică în picioare.*) Voi nu stați așa, pe jos, nu obișnuiți ? Pentru mine e mai comod.
- ION : Perfect ! Stai pe jos, stai pe masă, pe fotoliu, unde vrei și cum îți prieste, nu te lua după noi...
- SMARANDA : Nu, lăsați, doar sinteți în casa dumneavoastră...
- ION : Vrei să m-așez și eu ? Uite, o fac. Ionică, ia și tu un loc, să ne placă musafirii.
- SMARANDA (*se așază*) : Pot să fumez o țigară ?
- JEAN (*rinde cu hohote*) : Asta-i bună, tu să ceri voie să fumezi... (*Lui Ion.*) Ea, care fumează țigară de la țigară, ba mai lasă și cite una aprinsă pe covor, pe fotoliu, pe unde se nimereste.
- ION : Fumează, drăguță, fumează, nu te jena. Uite, îmi aprind și eu o țigară. (*Îi oferă ei un foc, apoi soarbe din coniac.*) În casa noastră, musafirii trebuie să se simtă bine numai că pe mine trebuie să mă scuzi, mi-au amortit picioarele, dă-mi voie să mă așez pe fotoliu...
- SMARANDA : Vă rog.
- ION : Dumneata stai așa, să nu te miști de-acolo, dacă ții să nu mă supăr.
- SMARANDA : Bine. Azi n-aș vrea să se supere oamenii pe mine. Azi merit
- numai felicitări : m-au numit șef de proiect, mâine-dimineață plec din București pentru vreo trei săptămâni.
- JEAN : Ți-au dat un munte în primire ? (*Îi explică tatălui.*) Marca ei dorință este să obțină un munte, oricare-ar fi, numai munte să fie, pentru amenajări turistice. Cum ar veni, ceva colosal...
- ION : Da, da, am văzut în Elveția...
- SMARANDA (*iritată, are, în general, o comportare ciudată, afectată de alcool*) : Peste, peste Elveția ! Și nu e vorba numai de turism, ah, mă plictisește la culme să tot aud de Elveția asta, cînd eu știu ce s-ar putea face la noi ! (*Brusc, se ridică de pe covor și începe să se plimbe, nervoasă și afe-rată, prin cameră ; Jean, care o cunoaște, încearcă să o țină lângă el, pe canapea, bruscînd-o.*)
- JEAN : De ce nu ești atentă la ce spune taică-meu ? Doar și el a văzut lumea, a fost și în Hawai, s-a și pozat pe-acolo, cu o enormă ghirlandă de flori la gît, oferită de o mulatră, contra cost.
- ION : Am fost și la plajă cu mulatra.
- JEAN : Tot contra cost ?
- SMARANDA (*pare că n-a auzit nimic. E într-o stare de surescitare ; acum a rămas cu ochii pe sticla de coniac și continuă, alintîndu-se nefiresc*) : Azi am băut doar un ceai... Doar un ceai... (*Ion pricepe aluzia și-i mai toarnă coniac. Smaranda îl dă brusc peste cap, ca pe-o doctorie.*) Sînt așa... aiurită, sînt după 12 ore de discuții... Îmi mai dați și-un sandviș ? (*Ion îi dă. Dealtfel, Ion a și început s-o trateze ca pe un bolnav neajutorat.*) Aici la voi e cald, e ca într-o poveste de sărbători, duduie focul în sobă... Cu brad, cu lumînări... lipesc doar colindele și copiii. (*Jean dă drumul la casetofon ; un colind. Smaranda zîmbește unei amintiri.*) Copiii... N-aveți copii mici... și mi s-a făcut somn... (*Izbucnește.*) Știi ce mi-au dat ? Trei kilometri pătrați de cîmpie : centrul administrativ de la Săulești. Trebuie să terminăm proiectul pînă la jumătatea lui iunie, ceva deosebit, se-așteaptă ceva cu totul deosebit, șapte am concurat și-am învins eu. Azi merit felicitări, îmi dați și-o cafea ? Altfel nu mai ajung acasă...
- (*În acest timp, discret, Sofica urmărește totul din pragul bucătăriei, din cînd în cînd dispare pentru cîteva clipe, apoi revine și privește nemulțumită la ce se întîmplă.*)
- JEAN : Nici așa n-ai să ajungi. Eu nu ies cu mașina, iar taxiurile trec rar pe-aici.

(SMARANDA se ghemuiește pe canapea, unde se află cteva păpuși, apoi își privește mîinile, care-i tremură.)

SMARANDA (mai mult pentru sine): Au și-nceput să-mi tremure mîinile.

ION: Eu zic așa: cel mai bine ar fi ca dumneata să faci o baie, pe urmă îți dăm un ceai fierbinte și-un piramidon, și rămii peste noapte la noi. Cred că ai febră.

JEAN (nedelicat, știind el ceva): N-are febră, de la altceva i se trage...

SMARANDA (pare a nu-l fi auzit, dar reacționează violent, pricepînd aluzia lui Jean): Numai la boli și la nenorociri din astea vă duce mintea! Așa-i și tata: cum mă vede că stau locului și mă ghemuiesc pe unde apuc, vine cu termometrul, se duce la telefon să cheme un doctor. Nu mă doare nimic, nu beau ceai și nu înghit piramidon, îmi tremură mîinile, atîta tot. Mai dați-mi un coniac și totul o să fie O.K. (Ion îi mai toarnă.) Așa mi se întimplă întotdeauna cînd mi-i imaginez pe beneficiari aplecîndu-se cu atenție și cu creioanele ascuțite asupra proiectelor gîndite de mine. Tot ce fac eu depinde de beneficiari. Trebuie să gîndesc prin ei, să exist prin ei... beneficiarii! Ei îmi dau comenzi, ei aprobă, ei girează banii, vircăză banii! E mai greu să vă explic...

ION (nedumerit de izbucnirea ei): Nu-i greu deloc, și nici nu trebuie, doar toți sîntem beneficiari, și-n același timp lucrăm pentru beneficiari. Ai promis să fie altfel? Știi vreun loc pe lumea asta unde nu-i așa? Cînd dumneata îți comanzi o rochie la croitoreasă, nu-i spui cum să ți-o facă, nu-i scoți ochii că n-a ieșit cum ți-ai dorit? Ce să mai vorbim...

SMARANDA: Dar eu nu fac rochii. Nu ți-a spus Jean că nu fac rochii?

ION (cu înțelegerea omului de bun-simț): Iartă-mă, am dat și eu un exemplu, cum s-a nimerit.

SMARANDA: Eu gîndesc mari ansambluri de locuințe, centre administrative care să rămînă și peste o sută de ani, și oamenii să aibă mereu impresia că le vîd pentru prima oară, să fie surprinși, impresionați... Vreau să-mi fac meseria mea, să gîndesc cu capul meu, nu cu banii beneficiarului.

ION: Și dacă nu sînt? Dacă nu mai ajung nici banii ăștia?

SMARANDA: Dacă nu mai ajung, să nu mi se comande mie proiecte. Sînt destui executanți care se inghesuie. O, nu, n-am cum să-ți explic. Un singur lucru aș vrea să înțelegi: casele astea, trase după matriță, casele astea pe care nu le mai deosebești una de alta, pe care nu le mai recunoști, cînd te întorci în miez de noapte, costă mai mult.

ION (conciliant): Sigur, sînt probleme care mă depășesc, care nu țin nici de meseria, nici de priceperea mea. N-am văzut nici un proiect de-al dumitale, și dealtfel nici nu m-aș descurca, aștept să-mi arăți o casă și să-mi spui: „Asta am gîndit-o cu capul meu, cum îți place?”

SMARANDA: N-am gîndit nici una numai cu capul meu.

SOFICA (din prag): Dar aud că ai luat un premiu la Academie.

SMARANDA: Eram un colectiv de patru arhitecți.

ION: Sigur, fiecare meserie cu necazurile ei. (Se retrage în bucătărie, dar nu înainte de a-i șopti lui Jean): Deschide, mă, și tu gura, ce dracu' ai amuțit așa! Vorbiți de-ale voastre, între voi, doar pentru tine a venit aici. (Tare.) Eu mă duc să-i zic soției să pună ceva pe masă. (Iese.)

SMARANDA (după o pauză): De unde aveți păpușile astea, cum de-au ajuns aici?

JEAN: Sînt păpuși vechi, cu care ne-am jucat în copilărie, eu și sora mea.

SMARANDA (le aruncă pe jos): Dar sînt oribile. Absolut oribile.

JEAN (le stringe și le așază în spatele unui fotoliu): Sînt păpuși vechi, mai mult amintiri.

SMARANDA: Te rog să mă scuzi, uit mereu că mă aflu într-o casă de oameni respectabili, care își vîd de treburile lor, de meseria lor, și mai sînt și primitori...

JEAN: Casă de meseriași.

SMARANDA: N-am vrut să jignesc pe nimeni, doar că m-am luat cu ale mele și-am uitat că nu trebuie să-i judec pe toți după mine. A fost o zi de infern. Roagă-l pe taică-tău să mă ierte. Ți-e mai la îndemînă. Azi m-au numit, mîine ar trebui să mă și apuc de lucru. Dar îmi tremură mîinile, cum să lucrez?

JEAN: Asta pentru că bei prea mult și... (După o pauză.) Cu taică-meu, să nu-ți faci nici o grijă. În următoarele zile, are să se intereseze ce case, ce instituții, ce ansambluri s-au construit în țara asta după proiectele tale, și are să se ducă să le vadă. Asta va fi pedeapsa lui, pentru cum l-ai repezit.

SMARANDA : Dar n-a fost în intenția mea. Cum să vă mai explic ? (*Către bucătărie, strigă penibil.*) Hei, nu puneți masa ? Leșin, leșin de foame.

JEAN (*lucid și fără regret*) : E un spectacol ratat. Nu te mai strădui, ești penibilă. (*Se apropie de ea. observă o vinătaie deasupra claviculei.*) Ce-i cu vinătaia asta ? Iar ai fost la Arion !

SMARANDA : Da, m-am destrăbălat cu Arion ; mi-a fost soț, m-a chemat, m-am dus, o mai fac din când în când ; sînt și oameni pe care nu-i poți suferi, îți vine să-i stringi de gît, însă de care, în mod absolut straniu, te simți legat într-un fel, pentru o vreme, dacă nu chiar pentru toată viața ; mi-e teamă ca Arion să nu fie unul dintre ei ; nu bărbăția lui mă-ndeamnă să-l vizitez ; ci, poate, presimțirea că altfel s-ar prăbuși... E un individ oribil, infam, bețiv... dar, asta e. (*Ară-tîndu-și vinătaia.*) Știu că n-ai să poți trece peste asta, știi, și nici nu ți-o cer, ai fi un om pierdut...

JEAN : Încerc să te-nțeleg și nu reușesc.

SMARANDA : Nu mai face eforturi, e mult prea obositor și inutil, n-ai cum, abia copiii tăi o să-nțeleagă felul meu de a trăi, și-o să trăiască și ei la fel, fără prejudecăți ; eu nu fac nici un efort să trăiesc așa, mi se potrivește... (*Jean tace.*) Te dezleg de toate, pentru totdeauna — ne vedem pentru ultima oară. (*Jean încercă să spună ceva.*) Nu-mi spune nimic, n-ai ce să-mi mai spui — nu vreți să mă luați copil de suflet în casa voastră, nu vreți...

JEAN (*penibil*) : N-am spus asta.

SMARANDA : Eu o spun, voi o gîndiți.

Au fugit de mine, așa-i ? (*Jean tace.*)

Jean, nu vrei tu să comanzi un taxi ? Nu m-am săturat de voi (*înveselindu-se brusc*) și promit să vă mai fac și alte vizite. (*Apare Ion, cu de-ale mîncării, și le-așază pe masă.*) Ceva mai scurte, un sfert de oră, maximum douăzeci de minute, cam atît mă suportă gazdele, iar amănții, și mai puțin. (*Ion îi toarnă coniac în păhărel.*) Nu, nu mai vreau coniac. N-am să mai beau niciodată în prezența dumneavoastră. (*Ion o apucă de mînă și o așază forțat la masă.*)

ION : Aici, lingă mine să stai. N-ai zis dumneata că e plăcut la noi ? E cald, e, cum dracu' ai mai zis... ca-ntr-o poveste, ca-ntr-un basm. Aruncă țigara și nu te mai uita la sticlă. (*E vorba de coniac.*) Ai să mîninci slănină înghețată, cu ceapă, care cred c-o să-ți placă. Acasă, ai telefonat ? Măcar să știe ai tăi unde ți-ai găsit acoperiș. Poți să rămii aici la noi cît vrei, copil de suflet, atît, în nici un caz noră. Și să știi că nu glumesc, le-am și eu pe-ale mele. Cred eu că, într-o casă de oameni așezați, prinde

bine o zăpăcită. Mai inviorează atmosfera. Ce zici ?

(*Smaranda se uită la Jean, acesta nu schițează nici un gest.*)

SMARANDA (*în timp ce-și stringe lucrurile*) : Îmi pare rău, nu pot să mai rămîn. Bună-seara. (*Iese. Ion Andreica o conduce, apoi revine la Jean.*)

ION : Tot mai vrei s-o iei de nevastă ?

JEAN : Nu, nu se mai pune problema.

ION : De ce nu se mai pune ?

JEAN : Dumitale nu-ți place, mama n-o agreează, Gabi n-o suportă.

ION : Minți, Jean. minți, Ionică, minți, băiatul meu adorat. Adevărul este că ți-e teamă de ea. E prea deșteaptă pentru tine, și prea femeie. Dar, fii pe pace, n-am să te vînd nimănui : nici mie nu mi-ar plăcea s-o știu în casă. Aici e o casă de oameni chibzu-iți, onorabili. A, să nu uit, te-a căutat la telefon una care zicca că e zăpăcita aia cu merele, și-a-nchis.

(*Jean are o tresărire ușoară.*)

(*Intuneric.*)

Tabloul 6

Acasă la Ion Andreica, primăvara. În mijlocul camerei, Ion își pune bicicleta la punct. Sonerie. Ion se duce să vadă cine e. Se întoarce împreună cu Achim și cu soția acestuia, Minodora.

ACHIM : Intervenția dumneavoastră s-a dovedit salutară. Chiar dacă n-ați reușit să mi-o aduceți de Anul nou, sper s-o am de 1 Mai. Eu și soția mea am venit să vă mulțumim din toată inima. Dînsa lucrează acum, cîștigă, și punem toți banii la un loc. Dar Miluță tot nu vrea să se astîmpere, și soția mea tot la Miluță se duce, cînd pleacă de la uzină, încît eu n-o mai văd, pînă a doua zi dimineată. Acum a venit cu mine, fiindcă i-am spus că-i sarcină de la U.T.C., altfel nu venea. Dacă sîntem soț și soție, de ce să nu venim noi împreună la lucru, și împreună să ne întoarcem acasă ? Eu vă pun această întrebare ca utecist, ca muncitor, ca soț al dînsiei.

ION (*în pragul disperării*) : Măi Achim, măi, uite-te la mine și spune-mi dacă am eu mutră de duhovnic, de judecător, de președinte al vreunei comisii de împăciuire. De ce mă iei iar drept altul ?

ACHIM (*trage aer în piept. Se vede că s-a înfierbîntat*) : Sînteți pro-pri...

ION : Du-te, mă, să bei o bere, și lasă-mi-o mie pe Minodora, și poate-o conving să-ți vină în seara asta acasă.
ACHIM : D-dar, n-o n-o n-o...
ION (Minodorei) : Ce vrea să zică ?
MINODORA (calmă și dezinvoltă, mănincă semințe) : Zice să nu mă țineti prea mult.
ION : N-avea grijă, ți-o trimit repede acasă. (Vrea să-l conducă spre ușă.)
ACHIM (din prag) : Aca-ca-ca-asta la mi-mi-mi...

(Ion, întrebător către Minodora.)

MINODORA : Vrea să zică, acasă la el, nu la Miluță. (La cuvîntul Miluță, Achim amenință cu pumnul și iese, împins cu forța de Ion. După un timp, reapare Ion.)

ION : Ce ți-am zis eu dumitale, măi fată ?
MINODORA : Multe. Să lucrez, să mă adun la casa mea.

ION : Și să-l convingi pe bărbatu-tău să nu te mai reclame la mine, că eu am altă meserie, și mi-e rușine să aflu ce nu trebuie. Eu am venit la voi să mă plîng ? Asta-i țigănic curată. Toți vă știu și toți s-au plictisit de voi. Dacă nu mai poți trăi fără Miluță, de ce nu isprăvești cu bărbatu-tău ?

MINODORA (îl înfruntă în felul ei) : Eu nu mai pot fără Miluță ? Asta e părerea dumneavoastră ? Da' de unde ! Dracu' n-o mai fi putînd trăi fără Miluță, eu — nu, în nici un caz.

ION (exasperat) : Măi fată, măi, și de ce te mai duci la el ?

MINODORA (imposibilă) : Așa, să mă duc și eu la cineva.

ION : Și bărbatul ? Pe asta, pe Achim, de ce l-ai luat ?

MINODORA : Pe Achim ? Fiindcă mi-a plăcut de el.

ION : Și așa, una-două, nu-ți mai place ?

MINODORA : Ba cum să nu, am zis eu una ca asta ?

ION : Doamne, iartă-mă ! Dacă-ți place, atunci de ce... ?

MINODORA (după o ezitare) : Achim nu-i bărbat decît atunci cînd îi dă voie credința lui. Și credința îi dă voie foarte rar. (Ion rămîne stupefiat. Minodora vede că n-a înțeles.) El are o credință. Altfel decît a mea. Se adună și citesc din carte... Și de femei nu se aproprie oricînd. Avem paturi separate. Dar să nu mă spunei, că nu-i voie să se știe la uzină. A zis că se agață de grindă.

ION : De ce să se agațe ?

MINODORA : Dacă se află și rîd oamenii de el.

ION : Și tu, cînd te-ai măritat cu el, știai ceva, ți-a zis ?

MINODORA : Numai după trei zile. Întîi m-a pus să mă jur pe părinți, pe

frați, pe surori, pe tot ce am eu. Asta nu se spune oricum și oricui. Așa preținde el. Zău că mi s-a făcut frică. Uneori, însă, cînd trec pe-acasă și-l găsesc citind cu glas tare, mie îmi vine să rid, el începe să tremure. O dată s-a repezit la mine și era să mă strîngă de gît. Acu', zică cine ce-o vrea : eu sint fată de la țară, am vrut să am un bărbat, să fac și eu copii, ca altele, dacă el a luat-o razna cu credința lui, de ce să fie numai vina mea ? Dacă ar ști mama că mă duc la altul, n-aș mai scăpa cu nici un os întreg.

ION : De Achim știe, că e cu biblia ?
MINODORA : Mama, nu. Nici ai lui, părinții. Numai prietenii lui, cu care se întâlnește într-o casă, ei au voie să știe tot și să-l îndrume.

ION : Așa, va să zică. Achim al tău are o credință... Mare nenorocire, și pe capul lui, și pe al tău. Cîstit era să-ți spună înainte de a vă lua. A știut el de ce nu spune. Acum, plătiți și pătimiți amîndoi. Las' că și tu ești cam așa, cam molie... Pune piciorul în prag. Vrei să-i strig eu în față că-i un dobitoc fără pereche ? Mă dă în judecată, cît sint eu de deputat. Constituția îl apără. Ce sectă mai e și asta ? Prinde-l într-o seară, cînd n-are el voie, Doamne iartă-mă, și fă-i felul. Apoi, vezi ce iese.

MINODORA : Da', și pe urmă să se-agațe !

ION : Nu-ți fie teamă, n-are să se agațe el de grindă, îi știu eu pe ăștia. Ești fată deșteaptă, ori nu ești ?

MINODORA : Cu aiuriții, e tare greu să fii.

ION : Zi-i să mă caute mîine, la uzină. Ei, acum du-te, că am treabă.

MINODORA : Mă duc. (Vrea să iasă.)

ION : Unde ?

MINODORA (socoteală pe degete) : Păi, la Achim. Că azi e tocmai ziua cînd... mă-nțelegeți.

ION (rîzînd) : Foarte bine, la el să te duci, că i-am promis. (Minodora iese, de sus coboară Jean.) Erăi acasă ?

JEAN : Da. Am ajuns mai devreme decît îmi închipuiam. Nu m-a căutat nimeni la telefon ?

ION : Nu, nu te-a căutat nimeni. (Mestește rește la bicicletă.)

JEAN : Mama pe unde umblă ?

ION : „Se plimbă” pe la cozi, ca să vă hrănească pe voi. Cu Japonia, ce se mai aude ?

JEAN : Nu ți-am spus că am pierdut ? Am ajuns unde nu trebuia : la eșecuri. Nu le-aveam în plan.

ION : Nu cunosc, și nu cred să existe viață de om întreg fără eșecuri. Dacă

vă sperie într-atița, n-aveți decît să descoperiți voi un vaccin care să dea imunitate la eșecuri. Dar să știți că eu, unul, n-am să mă las vaccinat.

JEAN : Uite că pe mine m-au vaccinat, și n-a avut efect. A apărut un nepot.

ION : Ce nepot ?

JEAN : Nepot de soră de ministru. Student în ultimul an, nici mai breaz, nici mai bătut în cap decît alții. A mai fost la o specializare, în Canada, după anul doi de facultate, vreo trei luni. Nepot de soră de ministru. Încă nu și-a trecut examenul de stat și i se întocmesc actele pentru Japonia. Iar eu mi-am pierdut toată dimineața discutînd cu ceilalți, vrînd să-i conving, să ne ducem împreună să deschidem toate ușile... Ni se face o nedreptate. Se încalcă niște legi. Au dat înapoi, colegii mei, unul cite unul. Dacă e nepot de soră de ministru, ce șansă mai avem?... Am încrucișat brațele și-am venit la dumneata să te întreb : ce mai faci ? Nimic altceva. După cum vezi, sînt perfect liniștit.

ION : Ai o informație sigură ?

JEAN : Dacă vrei, îți dau și numărul dosarului.

ION : Eu n-am ce face cu el. Du-te la Augustin, directorul.

JEAN : Are să mă întrebe de unde-l știu, și nu pot să-i spun.

ION : De la Iosifcasca ?

JEAN : De la bărbatu-său, care lucrează în minister. Cînd se întocmește pe ascuns dosarul unui nepot de soră de ministru, nu trebuie să afle nimeni.

ION : Ești atît de sigur că a intervenit ministrul ? Poate că el habar n-are.

JEAN : Nici nu-i nevoie să intervină direct. Au grijă ceilalți.

ION : Du-te să-i ceri audiență, arată-i legile statului, ia-l și pe Augustin. Uzina a propus trei ingineri, dacă s-a nimerit să fii și tu printre ei, nu-i meritul meu. Și nici vina mea. Nu eu te-am susținut, nu eu te-am înfundat. Ești inginerul Jean Andreica, electrotehnica a propus și alți doi ingineri, să-și apere oamenii.

JEAN : Dumneata nu pricepi că totul e secret ? Se amină, se amină, mereu sosesc hirtii, pînă vom fi puși în fața unui fapt împlinit. Îți repet, eu n-am voie să știu.

ION : Du-te, mă, la ministru, îl rog eu să te primească.

JEAN : Nu m-ai înțeles. Mi-am retras candidatura.

ION : Cu atît mai mult — aperi cauza altora.

JEAN : Bătrîne, bătrîne, cu morile de vînt nu mă lupt. (*Sună telefonul. Jean*

se rostogolește spre telefon. Mai să-l smulgă din priză.) Alo ! Da, cu. Un moment, te rog. (*Către Ion.*) N-ai vrea să-ți repari vehiculul ăla în curte ?

ION : Plouă.

JEAN : Acum se cade cel mai bine.

ION : Înainte mă lăsai și pe mine să-ți ascult convorbirile cu muierile tale. Ziceai să-mi aduc aminte de tinerețe.

JEAN : A înfărcat bălaia. (*La telefon.*) Da, da, sînt aici, o clipă, te rog. (*Către taică-său.*) Hai, dom'le, ce te moșmondești atîta...

ION : Spune-mi măcar cine e.

JEAN : Pe asta n-o știu.

ION (*iese greu*) : Atunci, succes. Măcar de ți-ai găsi și tu nașă. (*Din prag.*) Nu-i zăpăcita aia cu merele ?

JEAN : Nu, e aia cu perele.

ION : Atunci, rămîn. (*Și rămîne.*)

JEAN : Alo, de ce-ai întîrziat atît cu telefonul ?

(*Se luminează un colț cu Simona.*)

SIMONA : N-am întîrziat. E 7 fix. Doar așa a fost vorba.

JEAN : Cum ?

SIMONA : Vreau să zic că am priceput că la 7 ești acasă, și că trebuie să-ți dau telefon.

JEAN : Trebuie ?

SIMONA : Nu trebuie ?

JEAN (*emoționat, precipitat*) : Ba da, ba da ! Vreau să-ți spun că eu am venit mai de mult, că toate-mi merg anapoda, și că abia așteptam acest telefon.

SIMONA : E o declarație ?

JEAN : Nu, e o informație. Simțeam nevoia să plec la Cernica, dar am renunțat din cauza ta.

SIMONA : Ce-i asta, Cernica ?

JEAN (*i-a scăpat secretul cu Cernica și încearcă s-o dreagă într-un fel*) : Ei, am acolo un prieten, un fel de rudă după măică-mea, și mă primește ori de cîte ori îl solicit. E foarte frumos și reconfortant. Ei, s-aud : cum te mai lauzi ?

SIMONA : Sînt singură acasă. Am reușit să-l trimit pe Fănică cu soră-mea, Vali, la circ, iar eu am mințit, vîtîndu-mă de o migrenă. Am și eu o soară la dispoziție. Alo !

JEAN : Da.

SIMONA : Am crezut că s-a întrerupt legătura.

JEAN : Nu, nu s-a întrerupt legătura, fii fără teamă.

SIMONA : Mai e cineva în cameră ?

ION : Ce zice ?

JEAN : Dacă mai e cineva în cameră ?

ION : Nu mai e nimeni. (*Iese.*)

JEAN : A, nu, și eu am reușit să-i risipesc pe-ai mei. Mai greu a fost cu bătrînul, care vrea să le știe pe toate.

SIMONA : Ca Fănică.

JEAN : Ah, Fănică! ăsta, nici măcar, n-am avut onoarea să-l cunosc. Nici curiozitatea, ce-i drept.

SIMONA : Lasă-l pe Fănică, ai să-l cunoști, poate. Nu înțelegi? Ai tăi sînt plecați, ai mei sînt plecați, avem o seară la dispoziție. Vreau să te aud. Mai spune-mi ceva, mi-e teamă să nu se întrerupă legătura. La ce te-ai gîndit azi? Aș vrea să cred că mi-ai rezervat și mie un gînd, dragostea mea, pierzania mea! Un gînd pe zi, îți cer prea mult?

JEAN (pierit) : Nu, nu.

SIMONA : Atît de mult mi-aș dori să fim singuri, la capătul lumii sau cam așa ceva... Alo! Sînt ridicolă, ce să fac dacă te iubesc, dragostea mea ridicolă... Ajută-mă să nu mă fac de rîs. Să nu rizi de mine!

JEAN : Nu, nu ești ridicolă. (Pauză.)

SIMONA (strigă) : Alo! Alo!

JEAN : Sînt aici, nu striga așa.

SIMONA : Mi-a fost teamă.

JEAN : Știu, că s-a întrerupt legătura.

SIMONA : Da.

JEAN : În ce clasă ești?

SIMONA : Ah, ce pămîntean! „În ce clasă ești?” A unsprezecea, fără șanse de-a obține cununița la sfîrșit de an, nu mă omor eu, cu toate că Fănică insistă...

JEAN : Iar Fănică! Și, după liceu? După ce termini?

SIMONA : Ooooo, după, am să mă fac milițiancă, și-am să m-aranjez eu să stau la intersecție în Piața Bălcescu, pe unde treci dumneata în fiecare zi, ca ca să pot să te-amendez, și-n felul ăsta te-aș obliga să stai de vorbă și cu mine...

JEAN : O zi, două, apoi mi-aș putea schimba ruta...

SIMONA : Alo!... Acum e șapte și zece. Am mai avea timp să ieșim undeva... Poate, la un restaurant... (Pauză.) O seară liberă, ca asta, nu mai prind eu așa ușor... (Pauză.) Acum nu te mai întreb dacă s-a întrerupt legătura, vorbesc, vorbesc și știu că ești acolo, și mai știu că n-ai curajul să-mi răspunzi. Inginerul Andreica nu-și poate îngădui să iasă la restaurant cu o lucrătoare. Inginerul Andreica nu-și poate îngădui să fie chiar mitocan, și să-mi trîntească o înjurătură drept în față! Inginerul Andreica a-nvățat să tacă. Noapte bună. (A închis. Lumina se stinge încet pe Simona.)

JEAN : Alo! Alo! (Bate în furca aparatului, apoi formează numărul ei de telefon, pe care-l știe pe dinafară. Sună telefonul. Simona întirzie să ridice receptorul; după un timp, răspunde.)

SIMONA : Da. (Ion revino și meșterește la bicicletă.)

JEAN : Ai făcut o afirmație riscantă susținînd că inginerul Andreica nu are curajul să iasă la restaurant cu o lucrătoare! Dacă eu îți răspundeam: așa e, n-am curajul!? Ce te făceai? Alo! Alooo!!

SIMONA : Sînt aici, nu urla.

JEAN : Sau putea fi și mai rău : să-ți aduc la cunoștință, oficial și fără drept de apel, că nu-mi face plăcere să ies cu acea lucrătoare, ci cu alta... Dar, nu-i așa, crede-mă... (Pauză.) Mi-e teamă, într-adevăr. Pentru prima oară, mi-e frică de o femeie. Nu mă întrebam de ce, că n-aș ști ce să-ți răspund. E bine la „Ambasador”, așa, pe la opt fără un sfert?

SIMONA E bine, mă, e bine. (Închide. Se stinge lumina pe Simona. Jean își pune haina și iese în fugă. Ion termină de meșterit bicicleta, și dă drumul la radio. Nu-i place ce-aude, îl închide. Se sună la ușă. Ion se duce să deschidă. Apare Smaranda.)

ION : Ei, copil de suflet, de cînd te-astept! (Îi cuprinde umerii.) Cum stai cu muntele? Ți-au dat un munte, nu ți-au dat?

SMARANDA : Așa, va să zică... E aproape de necrezut. Iată un om care-și mai aduce aminte ce-mi doresc eu! Un munte! Ceilalți au uitat. Curînd, am să uit și eu. Oh, mi-au pus la dispoziție încă patru kilometri pătrați de cîmpie!

ION : Jean tocmai a ieșit. Nu v-ați întilnit?

SMARANDA : Dar nici n-am venit pentru Jean... (Din stradă se aude un claxon.) Gata, mă cheamă, sînt în goană între Institutul de proiectări și Truștul de construcții. Strada cealaltă era blocată, și-am nimerit pe Vilceaua veche. Nu se putea să nu intru. De cîte ori am să trec pe strada asta, am să intru... Indiferent cine va mai locui aici. Într-o seară cu viscol turbat, cînd eram eu, și parcă nu eram... bă-tînd la ușa unei căsuțe din povești, un om mi-a deschis... și mi-a spus o colindă...

ION : Ți-a deschis nevastă-mea!

SMARANDA : Nu, dumneavoastră.

ION : Colinda la casetofon ți-a pus-o Jean.

SMARANDA : Nu, dumneavoastră!

ION : E așa cum îți spun eu!

SMARANDA : Nu, nu poate fi! (Claxon.) Dumneavoastră sînteți atît de înrobiți concretului, exactității — încît, încît... falsificați totul, într-un mod absolut

barbar. (Claxon.) O, dar sint de-a dreptul dezolată. Iar trebuie să gonească...

ION : Drum bun, copil de suflet !

(Intuneric.)

Tabloul 7

Scena 1

La Cernica. Cei doi vin în prosceniu, în timp ce în spate, din câteva elemente, se aranjează un interior țărănesc în care vor intra la un moment dat : pat, masă, un dulap, scaune etc. Par a fi în grădina casei ; o bancă rudimentară.

SIMONA (cu o plasă cu de-ale mîncării lingă ea, cojește o portocală) : Îmi pare rău că n-am găsit flori...

JEAN (amuzat) : Flori ? Nu vezi, aici e numai verdeață și flori ! A năpădit frunzișul peste tot, abia dacă se mai văd acoperișurile caselor.

SIMONA : Doamne, ce surpriză ! De cînd îmi doream să mai trec măcar printr-un sat ! De atîtea ori m-am întrebat, în nopțile mele de orășencă : oare cum o mai fi arătînd un sat în primăvară ? Vezi să nu-ți leșin de emoție. Ei, deșteptule ! Ce dacă sînt flori ? Voiam să cumpăr un buchet, pentru tine. N-am să-ți mai iau nimic, niciodată. Și vezi cum conduci, că nu mai lipsea mult să te pierd de misteriu. De ce nu deschizi gura aia ? Mă lași pe mine să trîncănesc, acum am să-ți zic niște mîscări. E acră ?

JEAN : Portocala, nu.

SIMONA : Eu, da. Am uitat să-ți spun că ai o soră simpatică.

JEAN : Gabi ? De unde o știi tu pe Gabi ?

SIMONA : De la școală. De aproape două săptămîni. E profesoara mea, la seral. Zău că ar fi și mai simpatică, dacă n-ar ține atît de mult să treacă drept o englezoaică sobră și înțepată. Dar ce plasă a luat dumneaei pe chestia asta... Cu noi, cu seraliștii, nu se prinde să faci pe scorțosul. Nu ți-a zis ?

JEAN : Nu. Așa se prezintă la voi, sobră și înțepată ? N-ar fi de mirare să se fi molipsit de sobrietate de la bărbatu-său, o tinăra speranță medicală, săptămîna asta și-a luat doctoratul. Ei, ce-a pățit sora mea, Gabi ?

SIMONA (ca un copil) : I-au pus o pocnitoare sub piciorul scaunului.

JEAN : Ca să vezi ! Tot la pocnitori ați rămas și voi.

SIMONA : Dacă altceva mai de efect nu s-a inventat... Doamne, ce-a sărit, ce-a mai țipat, cum și-a dus mina la fund, a fost ceva de minunea lumii. Normal era să se ducă la director, și ăla să ne tragă în țepă. Noi tocmai asta doream. Ar fi însemnat o înfringere sută-n sută pentru ea. Dacă nu ești în stare să te aperi singur...

JEAN : Ce se-ntîmplă atunci ?

SIMONA : Te excluzi de la sine... Dar a fost mai deșteaptă ea noi, cu vreo cinci minute. Nu s-a dus, s-a așezat din nou pe scaun, l-a hiținat în toate părțile, să vadă dacă mai pocnește ceva, și cînd s-a convins că totul e în ordine, a tras o înjurătură de ne-a obligat s-o aplaudăm.

JEAN : Asta v-a plăcut cel mai mult ?

SIMONA : Păi, cum altfel ? Am recunoscut-o, era de-a noastră.

JEAN : Mai rămîne să vă bateți pe burtă.

SIMONA : Iii, n-ai pic de haz !

JEAN : Ești amestecată în afacerea asta, în vreun fel ?

SIMONA (cu falsă modestie) : E, am dat și cu o idee, acolo...

JEAN : Ce-aș mai ride să te lase corigentă !

SIMONA : Îmi pare rău, nu-ți pot oferi prilejul : n-are cum să mă lase, o fi știind ea carte mai multă, însă la conversație o tai. Se vede cît de colo că a-nvățat engleza în școală.

JEAN : Pe cînd tu, ce să mai discutăm, o știi din familie.

SIMONA : Din familie, prea departe de adevăr nu ești. Chiar dacă ai mei nu știau o boabă, tot așa se poate spune : din familie. Din sat. Cînd eram mică, a fost adus de milițieni un domn foarte slab, palid și tuns cu zero. I-au dat și lui o căsuță părăsită, să stea acolo. Mama fi ducea lapte, alte femei fi găteau ceva de mîncare. O dată pe zi, trecea milițianul să-l vadă. Jucau table. După vreo două săptămîni, omul acela a deschis un curs de engleză. M-am dus și eu cu soru-mea, și alți copii. Uneori, asista și milițianul. După doi ani, noi am rămas tot în sat, cu engleza învățată, omul acela s-a dus la universitate, unde i-au dat o catedră fără milițieni...

JEAN : Vrei să intrăm înăuntrul, sau mai întîi vrei să trecem pe la mînăstire ? Uite-o, o vezi ? E acolo.

SIMONA : De ce să merg întîi la mînăstire, să-mi fac rugăciunea de adio ?

JEAN : Nu te paște nici o primejdie, zău, te asigur. Pe-aici sînt numai oameni pașnici. Iar dintre toți, cel mai pașnic și mai fără prihană sînt eu.

SIMONA (exagerînd) : Oooo ! Te și cred !

JEAN : Zău... De ficcare dată cînd vin aici...

SIMONA (cu haz): Te duci întâi la mî-năstire.

JEAN: Nu, după aia. (Serios.) Să-ți fie clar, aici n-am venit cu nimeni.

SIMONA: Pe dracu'! Minți: „cașa unei rude din partea mamei” — de parcă n-ar ști toată lumea că ai o cameră la Cernica!

JEAN: Și p-asta o știe lumea?

SIMONA: Știe și de arhitectă.

JEAN: Ce știe?

SIMONA: Că-i bețivă!

JEAN: Asta-i bună!

SIMONA: Asta-i rea!

JEAN: Tu ești bună!

SIMONA: Da, eu sînt bună! Dacă n-ai să-ți dai seama la timp, ai să fii nerfător toată viața, iar eu am să mă mărit cu ăla al lui Fănică, i-am uitat numele — dacă o vrea să mă ia de nevastă! Așa să știi!

JEAN: Ca să vezi cu cine am plecat eu la drum!

SIMONA: Ca să vezi! Dar tare mi-e teamă c-o să ai orbul găinilor și-o să mă măriți cu altul!

JEAN: Eu? (Își aprinde o țigară.)

SIMONA: Dă-mi și mie o țigară.

JEAN: Parcă nu fumai.

SIMONA: Nici acum nu fumez, dar, dacă tot am pornit pe drumul pierzaniei, măcar să fie tacîmul complet. (Jean îi aprinde o țigară. Simona trage un fum, tușește, o aruncă.) Nu-i de mine. E rău să n-ai nici un viciu. Aia, am auzit că-i căptușită bine cu „daruri” de-astea!

JEAN: Te iei după lume?

SIMONA: Nu, mă iau după tine, care mă minți tot timpul.

JEAN: Te-nșeli, te-nșeli, dar n-ai decît să crezi ce vrei, dacă în mine nu crezi... (Pauză.) Chiar nu vrei să vezi minăstirea? Nu ești curioasă? E o liniște acolo, ca de-nceput de lume...

Scena 2

Jean o ia de mînă și intră în casă. Aici, Jean își aprinde iar o țigară și se așază pe pat. Simona vine repede lingă el, îi ia țigara, o aruncă, îl zgîlție.

SIMONA: Spune ceva, fă un pic de gălăgie, trîntește ceva, că altfel mă sperii! Înțelegi? Altfel trebuie să stau și eu locului, sau să stau lingă tine, și nu pot! Așa, nu pot, am impresia că tot timpul mă urmărești, mă judeci, în fel și chip, vreau să-ți iasă din minte că ai fi judecătorul meu, eu n-am nici un judecător, nici un stăpîn și nici un sclav! (Cotrobdăie prin dulap, din care scoate o pijamă.) Pî-

jamaua asta trece în folosința mea, tu ești bărbat, încearcă să-ți închipui că ești pe plajă... (Pauză.) Ai un șah pe aici? Table, domino? Că ne paște o plictiseală ce nu s-a mai pomenit. Vreau să cunosc programul. (El îi întinde niște reviste.) Nu mă interesează revistele. Nici moda din reviste. Eu îmi cos singură rochiile, după fantezia mea.

JEAN: Mă gîndesc la bărbatu-tău, care-o fi: fericite de el!

SIMONA: Asta, numai în cazul că se lasă reeducat.

JEAN: De cine, reeducat? De tine? După chipul și asemănarea ta?

SIMONA: Nu-ți place chipul meu? (Vine lingă el și se așază alături, cuminte, supusă. Îi răsfiră părul, ca într-o joacă. El îi mîngie fruntea, ezită mult pînă să-i deschie bluza pijamalei, cu sfi-ală, o atrage către el, o sărută pe ochi, apoi.)

JEAN: Poate că tu ai să fii femeia mea, pînă cînd... (Înainte de...) Cum stai cu zilele?

SIMONA: Cu zilele? A, grozav, am la zile, berechet!

JEAN: Cu evidența. Pricepi la ce mă refer...

SIMONA: A, da, cu evidența. Păi, cum să stau? Admirabil! (Și-i arde o palmă, dar nu se desprinde din îmbrățișare. Jean se ține cu palma de falcă.) Da, eu țin o evidență exactă, îmi place contabilitatea, o ador, contabil expert am să mă fac, să vezi la chenzină cum socotesc fiecare bănuț. (Îi desprinde mîna de la falcă aproape energic, apoi îl sărută pe obrazul pămuit. Jean nu mai întreabă nimic.) Am chef să dansez! (Se duce și-l ridică în picioare.) Hai, vino, te rog, să luăm o barcă, dacă vrei tu petrecem noaptea pe lac, iar cînd o fi să ne răzbească foamea prindem pește, apoi aprindem un foc mare, pe marginea lacului! Ajută-mă să nu-mi fie frică, ajută-mă să te iubesc mai mult, mult de tot, iar în rest, Dumnezeu să mă ierte!

(Întuneric.)

Tabloul 8

Acasă la Fănică, după trei luni. În scenă, Fănică și Simona, în continuarea unei discuții aprinse.

FĂNICĂ: Nu, închipuie-ți că nici după atîta timp nu pot să uit, darmite să

te iert... Nu, mie-mi dai raportul aici, ca-n fiecare zi, și pe scurt, că mai am și alte treburi.

SIMONA : Cînd o să ai un pic de răgaz, am să-ți spun.

FĂNICĂ : Măi, fată, dar tu te-ai schimbat rău de tot în timpul din urmă. Ce-i cu tine ? Dacă e la mijloc un băiat, un bărbat, să nu crezi că eu am să mă arăt împotriva, din principiu, însă vreau să-l văd la față, să-l știu, să-mi dau seama ce garanții prezintă și ce intenții are... Știu să ascult, știu și să tac, te asigur.

SIMONA : O, de-aș găsi un băiat ca tine !

FĂNICĂ (măgălit) : M-a găsit soru-ta, înainte. Pentru tine, trebuie să se fi născut altul. Aș vrea să am un cumnat la locul lui, muncitor, serios, cu capul pe umeri. Există speranțe ?

SIMONA : Am să-l invit aici, dacă ești de-acord.

FĂNICĂ : Asta-i prea de tot ! Te-ai putut gândi, măcar o clipă, că n-aș fi de acord ? Miine după-amiază, poate dai o fugă cu el pe-aici ! Ce zici ?

SIMONA (inventează în stilul ei caracteristic) : Miine, nu, nici poimîine, că trebuie să plece în delegație la Craiova, și nu știu cît stă. E tehnician, și mereu îl trimit, ba la Craiova, ba la Iași, că are necazuri cu furnizorii.

FĂNICĂ (se-nviorcăză văzînd cu ochii) : Tehnician, unde ?

SIMONA (mînte cu nerușinare) : E o uzină nouă, „Conect“.

FĂNICĂ : N-am fost, nu cunosc.

SIMONA (intră adînc în joc) : A venit în toamnă de la Timișoara.

FĂNICĂ (încîntat) : Bănățean ?

SIMONA : Da, sigur, și încă mai vorbește ca prin părțile alea.

FĂNICĂ (entuziasmat) : Mă ! Eu am mare încredere în bănățeni, ascultă ce-ți spun eu, am lucrat cu ei, am doi și-n echipă, tu să nu te iei după glumele cu bănățeni, că ar fi așa și pe dincolo... Sînt oameni unul și unul, țin la casă, la nevastă, la copii, la meserie, poți conta pe ei. Cum îl cheamă ?

SIMONA (abuzează) : Ai să rîzi, tot Ștefan, și-i zic Fănică.

FĂNICĂ (o clipă, în expectativă) : Mă, tu să nu mă tragi pe sfoară.

SIMONA (cu aerul cel mai nevinovat) : Cînd te-am tras eu pe sfoară, Fănică ?

FĂNICĂ : Știi că mi-ai zis, acu' citeva luni, și de circar... de trapezist ăla... atunci, în ajun de Anul nou... și de alții, uite-așa m-ai învîrtit, de la o zi la alta. Da' acu' te cred. Cu el ai fost în noaptea aia ?

SIMONA : Da, sigur, m-a dus la o nuntă de bănățeni.

FĂNICĂ (necăjit) : Și tu să taci, atîta vreme ! Noi ne dădeam de ceasul morții din cauza ta... și tu erai la nuntă !

Vezi, mă ? Vezi cum îl prinzi pe bănățean ? Vrea să te-nvețe cu obiceiurile lor. Și, încă ceva : te-a dus și-acolo tot „la vedere“. La zi-mi și mie, ce impresie le-ai făcut ?

SIMONA : A doua zi, m-a sărutat.

FĂNICĂ : Încamnă că ai trecut un examen greu.

(Sună telefonul. Simona răspunde repede, se pare că aștepta acest telefon. Într-un colț e luminat Jean, la un telefon public.)

SIMONA : Da.

JEAN : Eu sînt. I-ai spus ceva lui Fănică ?

SIMONA : O altă poveste... (Pentru a-l incurca pe Fănică.) Costă prea mult...

JEAN : Nu poți vorbi, e Fănică lângă tine ?

SIMONA : Da.

JEAN : Eu, acum am scăpat de la minister, se pare că vor să mă trimită în Germania pentru o lună de zile : în compensație. În Japonia, tot nepotul ministrului...

SIMONA : Cînd pleci ?

JEAN : Peste o săptămînă, așa că, vezi tu, lucrurile se precipită, nu mai e timp de pierdut — fie ce-o fi, trebuie să le spunem tot, nu mai putem amîna, pe urmă, Dumnezeu cu mila. Te-aștept peste o jumătate de oră în fața oasii alor mei, sau să vin să te iau cu mașina ?

SIMONA : Nu, nu, vin eu.

JEAN : Cum te simți ?

SIMONA : Bine.

JEAN : Mi-e teamă ca întîlnirea asta să nu-ți pricinuiască vreun rău.

SIMONA : N-avea grijă... Am trecut eu prin altele și mai și.

JEAN : Te sărut și te-aștept.

SIMONA : Bine. (Închide. Lumina se stinge pe Jean.)

FĂNICĂ : El era ?

SIMONA : Da.

FĂNICĂ : N-am înțeles cu bine, sau zicea de-o plecare ?

SIMONA (de data asta fără chef) : Da, pleacă, peste o săptămînă... să-și aducă părinții.

FĂNICĂ (se aprinde din nou) : Foarte bine, să vină și cu părinții, fi primim cu brațele deschise. Ehe, are să fie nuntă mare... La Casa Centrală a Armatei, sau la un restaurant de pe marginea lacului Herăstrău, depinde de vreme, acum să facem socoteala, pe cine invităm noi, pe cine invitați voi, cred că o sută cincizeci...

SIMONA : Fănică !

FĂNICĂ : Ce-i ?

SIMONA (moment de ezitare, dacă să-l spună sau nu adevărul, apoi) : Eu trebuie să plec.

FĂNICĂ : Aveți intîlnire ?

SIMONA : Da.

FĂNICĂ : Și cînd zici că-l aduci la vedere ?

SIMONA : Lasă, nu-ți spun, vreau să-ți fac surpriză, de data asta chiar că o să-ți fac o surpriză, și încă ce surpriză !

(Intuneric.)

Tabloul 9

Simona îl întîlnește pe Jean în stînga proseniului. Prosceniul vrea să reprezinte grădina sau, mă rog, veranda casei Andreica. În spatele verandei, sufrageria cu scara interioară. Ion Andreica, în halat și cu o pălărie de pai pe cap, își așază un șezlong în dreapta, în așa fel încît o discuție care ar avea loc în sufragerie să nu poată fi auzită de cei din dreapta verandei. Din stînga vin spre verandă Jean și Simona.

JEAN : Țin-te bine, a apărut primul obstacol.

SIMONA (privindu-l pe Ion) : Poate că nu-i obstacol.

(Ion îi observă.)

JEAN : Am venit să luăm niște reviste. Tată, ea e Simona Vlaicu.

SIMONA : Bună ziua.

JEAN (Simonei) : Pe bătrînul meu îl cunoști.

SIMONA : Eu, sigur că-l cunosc, nu știu dacă dinsul...

ION (iritat, o privește dintr-o parte, apoi se scarpină în creștet) : Unde te-am mai văzut eu... Nu mai țin minte unde. (Ii întinde mîna.)

JEAN : Doar știi că tata e un tip solicitat la maximum, dă mîna cu sute de oameni în fiecare zi, nu poți să-i prezinzi ținere de minte.

ION : Nu știu cum îl suportî pe obraznicul ăsta...

JEAN (Simonei, confidențial) : Te las în grija bătrînului, descurcă-te, eu mă duc să inspectez terenul. (Jean intră în sufragerie. De cînd a apărut Simona, Gabi se află deja în capul scărilor. Acum coboară în mare grabă spre Jean ; discuția dintre Ion și Simona nu se aude.)

GABI : Cine mai e și asta ?

JEAN : O cunoștință, am trecut pe-aici să iau niște reviste.

GABI : Cunoștință ? Ce fel de cunoștință ? Tu nu-mi umbra mie cu cioara vopsită, că nu țin e !

JEAN : Te rog, mai încet.

GABI : N-avea grijă, că nu ne aude nimeni. Ce mi-ai făcut ? Îmi aduci clevele acasă ? (Jean vrea să-și aprindă o țigară.) Lasă țigara și răspunde-mi : e prietena ta ?

JEAN : Cunoștință. Doar ți-am spus că sîntem în trecere.

GABI : Spre Cernica ?

JEAN : De ce neapărat spre Cernica ?

GABI : Zău că nu te credeam în stare să-mi faci o figură ca asta. Cum, mă, mi-o aduci în casă, fără să mă previi ? !

JEAN (dă semne de enervare) : Ia mai lasă-mă-n pace, că doar nu ți-am adus-o ție !

GABI : Doar știi că nu-mi place să mă-ntind la povești cu elevele. Iar asta nici măcar nu mi-e simpatică.

JEAN (încearcă să îndulcească discuția) : De cînd cu pocnitoarea de sub scaun ?

GABI : Aici nu-i vorba de pocnitoare ! Dă-o dracului de pocnitoare. Vorba e că asta-i o pramatie. Pramatie cu clopoței !

JEAN (o apucă de mînă) : Fii atentă la ce-ți iese pe gură, că te pocnesc !

GABI : Așa zic băieții ! E prietena ta de Cernica ? Ai vreo obligație față de ea ? În ce lună e ? Fii atent, fii atent, că asta s-a jurat să pună mîna pe un inginerăș. Ce ai, dragă, ce te uiți așa ? (Ca să n-o pocnească, cum i-a promis, Jean își aprinde țigara pe care a tot frămîntat-o între degete.) Ce te uiți ? Femeile de serviciu vor să-și înhațe stăpînii, secretarele își invită șefii acasă, iar după nouă luni le prezintă rodul dragostei pasionate, lucrătoarele se dau în vînt după ingineri ! (Privind-o pe Simona, care vorbește cu bătrînul.) Cum mă mai corectează ea, cînd are chef ! Încă nu te-a informat cum o să revoluționeze biochimia ? Ce-ai, dragă, ți-a pierit graiul ?

JEAN : Spune-i lui bărbatu-tău să te plesnească din cînd în cînd, altfel...

GABI : Altfel, o faci tu. Și, pentru cine ? Pentru una cu picioarele încă pline de bălegar, și cu călcîiele crăpate de-atîta jucat horele prin sat.

JEAN : Gabi, te rog din suflet să nu mai sooți o vorbă.

GABI : De ce ? Îți sînt soră, și, ca soră, am dreptul să te previn. Le știu eu pe astea, mai bine decît îți inchipui, doar am lucrat în rînd cu ele.

JEAN : Da, mi-aduc aminte, cînd ai rămas corigentă la chimie.

GABI : Da. Am rămas, ei și ? A fost un accident.

JEAN : Și-acum te crezi mîndria familiei Andreica, pentru că ai o licență în engleză. Ai uitat că ai lucrat aproape un an ca montator-reglor la insta-

lații electrice. Și asta pentru că n-ai fost în stare să-ți ici corigența. Ai rămas repetentă, sora mea dragă. Asta-i adevărul pe care nu mai vrei să-l recunoști. Ai un caracter infect, iar lucrătoarea asta care te corectează la orele de engleză va fi soția mea, și dacă mai scoți un cuvânt jignitor la adresa ei îți trag un loc de bătaie de-ai să mă ții minte toată viața.

GABI (*atacînd altfel*): Ia-o, mă, de nevastă, pînă nu se răzgîndește, nu, nu glumesc. Pînă azi nu te-am văzut decît cu femei intelectuale, aiurite, deștepte, scilofosite și duhînd a coniac. Cu asta cel puțin vei fi asigurat. E frumușică, poți să ieși cu ea pe stradă, la restaurant...La început la berării — mici și bere. Te costă mai nimic. Nu la Athénée Palace, la bar, cu Martini, nu; doar mici și bere: „Vine, vine”! Iar mai tirziu, dacă o fi să fie, și la recepții. Într-o stambă argintată. E sănătoasă, știe engleza, îi plac copiii, asta s-a născut să fie nevastă. Altele sînt, așa, de discuții incilcite, savante, culte, subtile... Ce-ți trebuie bătaie de cap? Asta-i de tine. N-ai probleme. Fătătoare, get-beget. Copii, cu duiumul!

JEAN: Gabi, încetează!

GABI: Da, da. Asta-i adevărul. Acuși — acuși ai să implinești 28 de ani. Îți dai seama? 28. Cine te mai ia! Dă-mi o țigară.

JEAN (*îi dă, apoi calm, surprinzător de calm*): Într-adevăr, așa e.

GABI: Ce-i așa?

JEAN: Cînd se urcă scroafa în copac, nu mai e nimic de făcut. (*Jean se duce spre verandă.*)

GABI (*în urma lui*): Asta n-am să ți-o iert niciodată. Mamă! (*Se duce spre ușa care dă în bucătărie.*)

JEAN (*pentru sine*): Nici eu ție.

ION (*care a auzit ultima replică a fiicei*): Ce nu poate să-ți ierte Gabi?

JEAN (*atacă direct*): Faptul că vreau să mă căsătoresc cu Simona. (*Bătrînul e uluit pentru o clipă, apoi entuziasmat. Uluită cu adevărat e Simona.*)

SIMONA (*aproape silabisînd*): Chiar vrei să mă iei de nevastă?

ION: Nu știi?

SIMONA: Nu.

JEAN: Da, chiar vreau să te iau de nevastă.

SIMONA: Poate că nu vreau eu să te iau.

JEAN: Dă-mi voie să nu te cred.

SIMONA: Ba nu-ți dau voie deloc, ce, crezi că dacă o să am un copil cu tine, asta mă obligă să te iau și de bărbat? Să fiu sinceră — mi-ajunge copilul. Să mai am bătaie de cap și cu tine?

ION (*nu-i vine să creadă*): Măi copii, măi, i-adevăr?

JEAN: I-adevăr, tată!

ION: Păi bine, măi Ionică, să nu-mi spui tu mie nimic pînă acum?

SIMONA: Exact ca Fănică.

ION: Cine mai e și Fănică asta?

SIMONA: Cumnatul meu drag — și maistru la uzină. Predoleanu de la atelierul 2. El o ține pe sora-meă, care așteaptă un copil. E în luna a șaptea, sau așa ceva. Eu sînt sub aripa lui ocrotitoare.

ION (*Simonei*): Ce ai tu împotriva lui Fănică?

SIMONA: Mă omoară cu sfaturile.

ION: Alege și tu ce ți se potrivește.

SIMONA: Dacă întîrzii puțin, se îngrijorează, intră în panică. Într-o noapte, cînd am întîrziat de tot, m-a dat în urmărire la miliție și m-a căutat la Spitalul de urgență. Norocul meu că nu l-a dus mintea la altceva.

ION (*lui Jean*): Tu ai știut de noaptea asta?

JEAN (*amuzat*): Eu sînt vinovatul.

ION: De unde știi? Poate că fata vorbeste de altă noapte, pe care tu n-o știi. (*Risete.*)

SIMONA: Ei, așa, de cîte nopți de-ale domnului inginer n-am eu habar...

JEAN: Te asigur că nici miliția.

SIMONA: Nu, că pînă acolo n-ai ajuns, dar anumie doamne, te asigur că au habar. Dar, fie, trecutul e al lor.

JEAN: Da, ție ți rămîne prezentul.

SIMONA: (*naiv*): Și viitorul, nu?

JEAN (*asigurînd-o, ca pe un copil*): Și viitorul și...

ION: Ei doamne, oe bucurie. Să am și noră și nepot în același timp. Bravo, măi Ionică! Asta-i cel mai frumos dar pe care ai putut să mi-l faci, în cei 27 de ani ai tăi. Să mă lertați, dar sînt al dracului de emoționat. Ce să fac? Nu mă așteptam. (*Către Simona.*) Vrei să vii puțin lingă mine? (*Simona se apropie. Ion o așază pe genunchi și-i mîngie pîntecul.*) Pe asta, Ionică o să-l cheme. Da, da, Ionică, nu Jean. Că am pățimit destul de pe urma lui Jean. (*O sărută pe Simona.*) Te pup, draga mea, și-abia aștept să te muți la noi. (*Sofica și Gabi au apărut în pragul bucătăriei.*) Aici e loc destul. Chiar prea mult.

SOFICA (*venind către ei*): Cum adică, să se mute la noi?

ION (*surprins*): Așa, bine. Nu ți se pare normal ca fi-tu cu noră-ta să se mute aici? Unde ai vrea să locuiască, dacă nu la noi?

SOFICA: Ia nu mă mai lua tu la întrebări, pe nepusă masă.

ION: Nu înțeleg. Nu te bucuri că Jean o să se însoare, că o să aibă un copil?

SOFICA: Te bucuri tu destul, ce nevoie mai e de entuziasmul meu? (*Gabi înăntează spre verandă, apoi spre ieșire.*)

GABI: Dacă vreți să vă instalați aici, n-aveți decît... (*lui Jean, nervoasă*),

dar măcar aşteaptă... pînă ne mutăm, eu şi Valer, în casa noastră; ori vrei să ne înghesuim toţi şapte în trei camere?

JEAN: Care şapte?

GABI: Se pare că viitoarea ta soţie aşteaptă un copil... Sau o să-l dai la creşă?

JEAN: Încetează!

GABI: Am încetat, nu-i nevoie să ridic tonul, doar sintem între intelectuali, ce dracu'!

ION: Gabi!

GABI: Plec, plec înainte de a mă da cîneva afară, la revedere.

SIMONA (uluită): Bună ziua.

GABI (înainte de a ieşi): Cu dumneata nu discut decît la orele mele de engleză, şi numai atunci cînd te întreb eu! (Iese.)

ION: Ce-nseamnă asta? (Către Sofica.) Şi tu? (Sofica tace.) Taci? Te-ai coalizat cu Gabi împotriva lui Jean şi a Simonei?

SOFICA: Aici nu-i vorba de coalizare... O fi ştiind ea, Gabi, ceva! Doar îi e profesoară... Iar dacă am şi eu dreptul să-mi dau cu părerea în casa asta, şi nu sînt numai pe post de bucătăreasă, atunci...

ION: Vorbeşti într-o parte!

SOFICA: Jean, tu îmi spuneai tot, ca unei mame, şi eu... şi noi te apărăm. Cu ce ţi-am greşit, de te-ai ascuns de mine? Eu sînt gata să fac orice, numai să nu te...

JEAN: Şi dacă nu se mai poate face nimic?

SOFICA: Jean, ar fi de-a dreptul îngrozitor!

JEAN: Sau, dimpotrivă... ar putea fi aşa cum trebuie să fie! (Ca un băiat tandru.) Între noi doi, numai şi numai între noi! Cine m-a învăţat că în viaţă totul se planifică, ori nu ştia, ori a uitat să precizeze: totul, în afară de dragoste şi de greşeli. Astea nu intră în nici o schemă, nu ţin de nici o precizare.

SOFICA (izbucnind în plîns): Numai eu ştiu cît m-am chinuit să-mi cresc copilul...

JEAN: Nu crezi că oricum creşteam?

SOFICA (continuă, fără să-l audă): Şi, dintr-o dată, aşa fără să ne spună nimic înainte, să vină cu una, nu ştiu de unde... El, care a renunţat la atîtea femei... (Vrea s-o dreagă.) Vreau să spun că cealaltă avea şi Premiul Academic... El, care e inginer, care şi-a tocit coatele ani de zile pe băncile...

ION (o întrerupe, enervat): Tu nu înţelegi că se iubesc şi că vor avea un copil?

SOFICA: Să plătească pensle alimentară, că are salariu mare, nu ca alţii!

(Plecă sus, pe scara interioară, dar va rămîne la vedere. Ion, Jean şi Simona sînt uluiţi şi jenaţi.)

JEAN (mai mult pentru sine): Asta-i opera lui Gabi.

ION (Simonei, părinteşte): Fata mea, să ştii că nici la noi, nici la alţii, nu-i mereu sărbătoare... Azi a fost o zi mai păcătoasă.

JEAN (ironic, Simonei): O să vezi tu cum o să arate celelalte zile!

SIMONA: Nu mai faceţi atîtea eforturi, că înţeleg. Dar putem să ne căutăm casă, nu-i obligatoriu să ne mutăm aici.

ION: Nu, nu, o cunosc pe Sofica, e influenţabilă, chiar şi grandomană, din cînd în cînd, se poartă... O impresionează titlurile, decoraţiile şi funcţiile... e omeneste. Dar, crede-mă, nu-i femeie rea, ai să vezi, o să-i treacă... Asta a fost şocul. E şi supărată că n-a ştiut nimic, şi-aici îi dau dreptate. Dar o să-şi revină, după ce te-o cunoaşte.

SIMONA: Să ştii că n-am călciile crăpate. (Către Jean.) Ai amuţit? Sau îţi retragi candidatura?

JEAN: Nu-mi arde de glumă! (Referindu-se la mamică-sa.) Asta-i culmea.

ION: Nu-i deloc culmea. Şi eu mă aşteptam la ceva opoziţie, dar nici aşa. Vorba Simonei. (Calm şi răspicat, continuă destul de tare, ca să-l audă şi Sofica, care e pe palier.) Vreau să ştii, şi să vă între bine în cap, că eu sînt şeful acestui clan. Eu hotărâsc ce trebuie şi ce nu trebuie făcut, restul membrilor n-au decît vot consultativ. (Către Jean.) Te duci imediat şi iei lucrurile noiei mele şi vă mutaţi aici, în această casă, pe care am făcut-o pentru voi, copiii mei. În al doilea rînd, la 55 de ani ai mei, cea mai mare dorinţă e să am un nepoţel, sau, mă rog, o nepoţică, cum o vrea Dumnezeu, că de fiica mea ştiam că e stearpă, dar nu ştiam că are şi un caracter infect. E clar?

SOFICA (de sus): Clar, Ioane.

ION: Să ştii că, altfel, divorţez. Dacă mai scoţi un singur cuvînt împotriva copiilor mei, divorţez. Mă însor cu una de 25 de ani şi umplu casa de copii. Aşa să ştii. (Sofica se retrage bodogănind. Lui Jean.) Şi tu ce-mi stai aici, de lemn Tănase, cară-te şi adu lucrurile fetei. Iar eu mă reped să cumpăr şampanie. În seara asta, vreau s-o facem lată. Să mă îmbăt şi cu o dată în viaţă, că o trăim o singură dată. Ai auzit, Sofico? O singură dată.

(Întuneric.)

Tabloul 10

Interior la Fănică Predoleanu. Vali și Simona nu sînt în scenă, fac plajă în spatele casei, unde se bănuiește că ar fi grădina. Se sună la ușă.

FĂNICĂ (*venind din bucătărie în pijama și papuci*): Da, imediat. Cine dracu' o fi, că n-aștept pe nimeni. (*Apare Jean cu un carton de prăjituri în mînă.*) Aoleu, vă rog să mă scuzați. S-a întîmplat ceva la uzină?

JEAN: Nu s-a întîmplat nimic la uzină. Nu-i nici o grabă. Stai liniștit. Am venit cu alte treburi.

FĂNICĂ: Imediat, numai să-mi dați voie să-mi pun pantalonii.

JEAN: Te rog.

(*Fănică își caută pantalonii, îi găsește greu.*)

FĂNICĂ: Vă rog să mă scuzați. E o harababură în casa asta... Femeile au dat-o pe plajă. (*Iese în bucătărie, să se îmbrace. De acolo strigă către grădină.*) Vali, draga mea, avem musafiri.

VALI (*de-afară*): Cine ne-a venit pe cap?

FĂNICĂ (*din bucătărie, disperat*): Nu vorbi așa! E domnul inginer Andreica. (*Aducindu-și aminte, urlă.*) Să nu apari în costum de baie. (*Și-a pus pantalonii, iese din bucătărie, caută disperat un halat.*) Să stai acolo, auzi, să stai acolo! (*Găsește halatul lui Vali și i-l duce în mare grabă. Intră Vali, încheindu-se.*)

VALI: La vîrsta mea, și garnisită cu asta... (*iși arată burta*) ...puteam să apar și-n costum de baie. Vedeai și domnul inginer, nițel mai devreme, cum arată o femeie-balon. (*Din spate apare, în costum de baie, Simona.*)

SIMONA: A venit domnul și...

(*Fănică o vede și trage un urlet de fiară.*)

FĂNICĂ: Nuuu! Cum îți permiți să apari așa în fața domnului inginer! Ascunde-te imediat, că îți aduc rochia. (*Îi aduce o rochie. Simona o îmbracă la vedere.*) Tu n-ai pic de bun-simț în tine? (*Lui Jean.*) Iertați, așa-i la noi. S-au obrăznicit femeile astea, peste orice măsură. Aici e un balamuc... (*E ceva ce nu înțelege.*) Mai bine poftiți în grădină, să vorbim acolo, avem șezlonguri, masă, de toate. Vă rog, poftiți. Vali o să ne pregătească o cafea rece, din pivniță...

JEAN: Lasă, nu te deranja, omule, rămîn aici. Stai liniștit, nu te mai agita atît.

SIMONA: Măi, Fănică, măi, tu nu vezi că băiatul ăsta e lihnit de foame? Trebuie să mănînce. E nemîncat și amărit. (*Vali iese în bucătărie.*)

FĂNICĂ (*e disperat de-a binelea*): Vă rog... Cumnața mea are prostul obicei de-a se întrece cu gluma. Mai ales cînd avem musafiri.

SIMONA: Nu mai e nevoie de atîtea precizări. În general, cred că l-am ținut la curent cu tot ce s-a petrecut mai important în casa noastră.

JEAN (*Simonei, aparte*): Nu le-ai spus?

SIMONA: Lui, n-am apucat. Doar lui Vali, despre sarcină. Atît.

JEAN: Îi spun eu. Ia astea, sînt pentru voi. (*Îi dă cartonul cu prăjituri. Fănică asistă la dialog, uluit, nu știe ce să creadă.*)

FĂNICĂ: Sigur, dacă vă cunoașteți și...

SIMONA: Și, ce?

FĂNICĂ (*încet, cu o mină de totală nedumerire*): Și bănațeanul?

SIMONA: A plecat.

FĂNICĂ: În delegație?

SIMONA: Da.

FĂNICĂ: La Craiova?

SIMONA: La Roma.

FĂNICĂ: La Roman?

SIMONA: La Roma — Italia — via Trieste.

FĂNICĂ (*neînțelegînd nimic, pronunță automat*): Da, da, da, via Trieste. (*Pază. Se uită la cei doi, care se abțin cu greu să nu izbucnească în ris.*) Da, da, da.

SIMONA: Ce-ai pățit? Ai rămas într-o parte.

FĂNICĂ (*se-ndreaptă*): Sigur, dacă vă cunoașteți. Mă gîndeam să aduc un vin roșu. Vin de la părinții mei. (*Înaintea de a ieși, se mai uită o dată la cei doi.*) Și zici că bănațeanul a plecat la Roma?

SIMONA: Da.

FĂNICĂ: De tot?

SIMONA: De tot.

FĂNICĂ: Iete, mă, al dracului! Și eu, care credeam că bănațenii sînt oameni de treabă! (*Lui Jean.*) Știți, vorbim de un fel de rudă de-a noastră, bănațean...

SIMONA: Nu te mai obosi, Fănică! Jean știe tot.

FĂNICĂ (*încremenește*): Jean?

SIMONA: Mă rog, Ionică ăsta al nostru.

FĂNICĂ: Ionică al nostru? Dacă nu mă mai întorc, știți unde mă găsiți.

SIMONA: Unde?

FĂNICĂ: La spitalul de nebuni. (*Iese. Vali intră și pune pe masă un platou cu gustări.*)

VALI: Asta avem, asta îți dau. Ia și mănîncă. Dacă vrei o papară de ouă, cîntă și fă execut.

JEAN : Știi, noi ne cam grăbim, trebuie să plecăm.

VALI : Ia nu te mai grăbi. Că te-ai mai grăbit o dată. (*Arătând către Simona.*) Și mi-ai lăsat-o borțoasă și fără cununie. (*Ca la surzi.*) Vrei și costiță afumată ?

SIMONA : De ce mai întrebi ? Pune-i de toate în farfurie, că el tot nu mănincă. (*Aducându-și aminte.*) Fănică cred c-a ajuns la spitalul de nebuni.

(*Intră Fănică, parcă mai dumirit de situație.*)

FĂNICĂ (*aferat*) : Știi ce vin e asta, dom'le ?

JEAN : Nu trebuia să te deranjezi, sînt cu mașina și mai avem de făcut un drum.

SIMONA (*aparte lui Jean*) : N-ai găsit nimic ?

JEAN : Nu. Aia din Drumul Taberei avea o cameră mică... și nemobilată. Eu zic să ne mutăm mai bine la ai mei. Pînă la urmă, totul va fi în regulă. Mama o să cedeze. Important e bătrînul, care te adoră. Ce zici ?

SIMONA (*greu*) : Fie ! (*Vali și Fănică se uită la ei ca la panoramă.*)

VALI : Ați terminat cu secretele ?

SIMONA : Da.

FĂNICĂ (*are o revelație*) : Aaa !

SIMONA : Ce e ?

FĂNICĂ : Acum mi-a căzut fisa. Dînsul e ăla cu covrigi în coadă.

JEAN : Cum ?

FĂNICĂ : Da, da. (*Simonei.*) Cînd îți spuneam eu să nu umbli după ciîni cu covrigi în coadă. (*Cîtează din Simona.*) „E unul care nu vrea să mă bage în seamă. Am să-i pun o piedică să cadă în nas“.

SIMONA : Și i-am pus.

JEAN : Și-am căzut în nas.

VALI : Și ? (*Arată discret cîi a lăsat-o însărcinată pe Simona.*) Să nu mai vorbim.

FĂNICĂ : Nu se poate !

JEAN : Uite că se poate !

VALI (*lui Fănică*) : Cum, mă, tu abia acum te-ai dumirit ? Mai bine mai tîrziu decît niciodată. Și încă nu știi tot. Dar asta-i altă traistă, între mine și domnul inginer, care nu vrea să mănînce. (*Lui Jean.*) Nu vă place la noi !

JEAN : Ba da, dar...

VALI : Ce „ba da“ ? Nu-ți place. Nu mîncî, nu bei, ai treburi de rezolvat. Vine și el o dată la noi și stă cu gîndurile în altă parte. E din ăia scorțoși și preocupați.

FĂNICĂ : N-o ascultați, domnule inginer.

VALI : Fănică, te poftesc să stai în banca ta și să nu umbli cu sâr'u mîna. (*Revine la Jean.*) Nu-l vezi ? Îi vor-

bești, el nu te-aude, se uită la tine și nu te vede. Îl invit să ciocnească un pahar cu vin, el se scuză ; altfel, ce i-o fi trecut lui prin cap, rămîne de văzut.

FĂNICĂ : Eu îl cred.

VALI : N-ai decît, dar taci dracului din gură. (*Pornită.*) Uite, ăsta e „atît de adoratul Jean al meu“. Proasto, dacă-i dai drumul în grămadă, printre alții, și ei scorțoși și preocupați, chiar că nu-l mai găsești. E din ăia care se aseamănă cu toți, și toți se aseamănă cu el. Trebuie să-i pui un semn de recunoaștere. (*Vrea să-i deschidă ochii Simonei.*) Și mai e și mitocan de Cernica. Numai acolo, unde nu-l vede nimeni, numai acolo își consumă pasiunile pentru gîscuța asta. După program, sistematic, de trei ori pe săptămînă. (*Simonei.*) Treaba ta, numai că ai ajuns cu burta la gură. Asta e ! (*Lui Fănică.*) Ce tot îmi faci semne, măi ! Ce te agiți atîta ?

FĂNICĂ : Cit ai să-I mai asuprești pe omul ăsta ? Cit ?

VALI (*lui Jean*) : Vezi, ți-ai găsit și-un apărător. Spune-i că n-are dreptate.

JEAN : Credeam că zăpăcita asta de soru-ta nu are pereche de rea ce e. Acum pot să spun că nici cu tine nu mi-e rușine.

VALI (*Simonei*) : Unde-i, tu, bărbatul ăla, deștept și adorabil și fără de prihană, cu care mi te lăudai ? ! Că ce-am văzut eu aici e, așa, de toate zilele...

SIMONA (*îi sare țandăra*) : Dar al tău cum e, de duminică ? Voi o duceți într-o sărbătoare, de cînd v-ați luat ? (*Referindu-se la Jean.*) Nici nu ți-a intrat bine în casă, și te-ai și lămurit cu el. După ce ? După cum s-a uitat la tine ? Poate că de tine nu-i place.

VALI : Că eu, ce să zic, mor după el ! A trebuit să se întîmple ce s-a întîmplat, ca să ne treacă pragul. Și acu' de ce-a venit ? Ca să ne aiurească. Cu ce folos ? E din ăia scorțoși, preocupați, cum știu eu destui. Ține minte, fato ! O să-ți scape, cînd ți-e lumea mai dragă. Și ai să rămii de izbeliște, cu un copechilaș în brațe. Eu, un singur lucru ți-am zis : să te ferești cît poți. Dar tu, pesemne că ai uitat.

SIMONA : Poți fi sigură că n-am uitat. Tu mi-ai zis un singur lucru. Fănică mi-a zis și el un singur lucru.

FĂNICĂ : Ba chiar mai multe.

SIMONA : Inginerul Marin, fetele din atelier, și nu mai știu ciți, fiecare, doar cite un singur lucru. Așa s-au adunat zeci și zeci de lucruri de care trebuie să mă ferec. Așa am ajuns să cred că cel mai complicat lucru pe lume este să am pe cineva de care

- să nu mă feresc. Și acum am. Sint mulțumită că îl am. Ce va fi pe urmă, vom vedea. Deocamdată, putem să vă spunem trei lucruri. Fănică, stai jos, să nu leșini. Unu : azi, Jean m-a cerut de nevastă. Doi : sint însărcinată. Trei : trebuie să mă ajutați să-mi pun zdrențele într-o valiză. Mă mut la familia Andreica, adică la socri.
- FĂNICĂ : Mă omori, Simonă, mă omori cu zile, dacă o mai ții așa. Domnule inginer, dumneavoastră sînteți om serios, în care am încredere. E adevărat ce-a zis nebuna asta ?
- JEAN : Adevărat.
- FĂNICĂ : Chiar o luați de nevastă ?
- JEAN : O iau.
- VALI : Păi, dacă n-o ia, direct la tribunal !
- FĂNICĂ : Dă-ți tu singură una peste gură, pentru tot ce-ai spus despre domnule inginer. Și zi-i așa, Simona ! „La o nuntă cu bănațeni“. Și, cînd colo, tu, la spovedit, la Cernica.
- SIMONA : Ce știi tu ! Acolo e „Raiul măicuțelor“.
- VALI : Pe care le prohodește arhiman-dritul ăsta de inginerăș. Am fugit. Vin într-o clipă.
- FĂNICĂ (*strigă în urma ei*) : Ești în ha-lat și-n papuci, nebuno ! (*Lui Jean, în timp ce Simona își pune niște lucruri într-o valioară.*) Ce facem noi cu fata asta, domnule inginer ?
- JEAN : Cum adică ?
- FĂNICĂ : Mă gîndeam să-i dăm ceva zestre, doar noi sintem familia ei și noi o mărităm. Și-ar fi mai mare ru-șinea s-o lăsăm să plece cu mina goală. Și ce cadou v-ați gîndit să vă facem ?
- JEAN : Fănică, se poate să mă întreb pe mine așa ceva ?
- SIMONA : Întrebă-mă pe mine, Fănică, nu te jena !
- FĂNICĂ : Știam eu că tot cu tine o să mă înțeleg. Dar fii atentă, Simona, ceva durabil. Că eu nu mă uit la bani.
- SIMONA (*ii face cu ochiul lui Jean*) : Uite, Fănică, eu am vorbit și cu Jean, și ne-am gîndit așa : casă avem, ma-șină avem, vase și ceșcuțe — cite vrei, nu mai încap în vitrină, numai dormitorul ne lipsește. Bagă de sea-mă : camera unde vrem să ne facem dormitorul are vreo 20 de metri pă-trați. Începe un pat dublu, dulap cu patru uși, oglindă, noptiere, comodă, am dori să fie ceva elegant, nu te gîndi la un studio din ăsta de trei mii, fiindcă nici nu ți l-am primit. Am vă-zut la expoziție dormitoare stil. Sau la consignația. Caută și tu un Ludovic.
- FĂNICĂ : Foarte bine. Da' cam cît o să coste un Ludovic din ăsta ?
- SIMONA : Păi, costă. Cît costă, Jean ?
- JEAN (*intră și el în joc*) : Vreo 24 de mii.
- FĂNICĂ : Acu' vine partea cea mai grea a chestiunii. S-o conving pe Vali ca, din cei treizeci și una de mii adunați pentru mașină, douăzeci și patru să-i dăm pentru Ludovicul vostru. Noi, ca noi, am rămas de căruță, dar voi să dormiți comod. (*Vine Vali, cu o sticlă de șampanie.*) Vali, am găsit ce să-i cumpărăm Simonei, de nunta ei.
- VALI (*din bucătărie*) : Da' să nu treacă de o mie de lei.
- FĂNICĂ (*către cei doi*) : V-am spus cu ! Trece, măi, și trece binișor. Asta-i si-tuația. La casă mare...
- (*Intră Vali.*)
- VALI : N-avem de unde, un buchet de flori și-atît.
- FĂNICĂ : Eu nu m-am făcut de ris în viața mea. Vrei s-o trimit în casa lui Andreica numai cu valioara asta de hăinuțe și cu un buchet de flori ? Bani avem.
- VALI : Banii ne trebuie pentru mașină.
- FĂNICĂ : Eu m-am gîndit așa : să lă-săm să mai treacă un an, și cu ce-am adunat le cumpărăm lor un Ludovic.
- VALI : Dar ăsta cine mai e ?
- FĂNICĂ : Un dormitor Ludovic de la consignația, sau de la expoziție.
- VALI : Așa, va să zică, un Ludovic. Și, la ce preț ?
- FĂNICĂ : Cam pipărat. Douăzeci și patru de mii.
- VALI : Cîiit ?
- FĂNICĂ : Eu, cu mina goală, n-o trimit.
- VALI : Cum o să renunțăm la mașină ?
- FĂNICĂ : Mă împrumut de la frații mei, vîd eu ce fac.
- VALI : Să nu mai pomeniști de Ludovic în viața ta.
- FĂNICĂ : Ba am să-mi cumpăr și eu unul. Măcar să dormim și noi comod. Miine dimineață dau telegrame în toate părțile, să-mi trimită care ce poate, nu bag mina în buzunarul ni-mănuii. Iar dacă vrei să știi, am întreb-at-o pe Simona și ea mi-a zis de Ludovic, s-a sfătuit și cu Jean, și domnul inginer și-ar dori un dormitor elegant.
- VALI : I-am dat destul. Iar bărbatu-său, ce pretenții să mai aibă ? Nu-i de-a-juns că mireasa îi aduce un copil ? Un copil, mă, ce, e de ici — de colo ? ! În loc să se distreze, să meargă la petreceri, ea se duce la uzină, la școa-lă, și-i mai face și-un copil, la 20 de ani ! Noi întîi să ne luăm mașina, să mai încropim niște bani, și-apoi să vezi cum știu și eu să dansez și să petrec. Din petrecere în petrecere o s-o țin. Și, de azi încolo, ai să faci totul numai cum îți spun eu.

FĂNICĂ (Simonei): Zi-i lui' soru-ta asta bătoasă să fie și ea mai înțelegătoare...
SIMONA (lui Jean): Cine să mai aibă grijă de ăștia, dacă plec eu? Cine să-i mai împace, și cine să-i mai înveselească? (Se duce la Fănică și-l sărută, emoționată.) De ce nu mi-am găsit eu un bărbat ca tine? Unul care să creadă orice. Al meu se uită la mine și nu mă vede. Mă ascultă și nu mă crede.

JEAN (impresionat de generozitatea lui Fănică): Dacă te prind că ai să cheltuiești vreun ban cu nunta noastră, nu-ți mai intru în casă și nu-ți mai vorbesc niciodată.

SIMONA: Auzi! Să ne cumpere un Ludovic. Pe asta am să i-o spun și lui socru-meu. Are să-ți meargă vestea.

FĂNICĂ: Adică, vrei să spui, Simonă, că iar m-ai dus?

SIMONA: Da, măi, Fănică, iar te-am dus. (Rîd toți, rîde și Fănică.) Te asigur că-i pentru ultima oară, și-mi pare rău. (Ii dau lacrimile.)

VALI: Tu să nu plîngi în casa mea! Stați așa. (Se duce în bucătărie, aduce șampanie, o desface, pocnește, în strigătele tuturor.) Casă de piatră! (Se îmbrățișează.)

SIMONA (rămine îmbrățișată cu Vali): Vali, Vali, plec, Vălișor, plec, sora mea. (Începe să plîngă.)

VALI: Du-te, zăpăcita mea dragă, și să faci copii mulți, să ni se mărească neamul, că sintem oameni buni și muncitori, și e păcat să nu fim mulți. (Plînge și ea; apoi, printre lacrimi.) Să ai grijă de ea, mă, scortșosule, mă, că te omor. Fata asta e fără pereche pe lume.

JEAN (o îmbrățișează pe Vali): Fii fără grijă, Vali! Da' ia spune-mi, sint chiar așa de scortșos?

VALI: Nu ești, măi păcătosule, nu ești! Doar forma-i de tine, că-n rest ești băiat bun, de-ai noștri, altfel crezi că ți-aș fi spus cîte ți-am spus? Ei, să fie într-un ceas bun, și iartă-mi gura asta spurcată.

FĂNICĂ: Vali! Meriț un premiu.

VALI: De ce, Fănică?

FĂNICĂ: Păi, n-ai văzut? În cîteva minute, am economisit douăzeci și patru de mii! Ce zici, ne luăm un Ludovic?

Risete, îmbrățișări, sărutări, muzică și...

CORTINA

NOTĂ*)

Informația publicată ca atare de regizoarea Nicoleta Toia în nr. 9/1980 al revistei noastre și susținută, în deseale relații pe care le-am cerut telefonic, de secretarul literar Mircea Filip de la Teatrul Național din Iași, s-a dovedit a fi eronată. Piesa Apus de soare de Barbu Ștefănescu Delavrancea a mai figurat în repertoriul ieșean, așa cum rezultă din cartea lui Ioan Massoff „Teatrul românesc — Privire istorică” (Vol. 7, pag. 674, Editura Minerva). Cu Apus de soare s-a deschis stagiunea teatrală ieșeană la 8 octombrie 1914; directorul teatrului, pe atunci, era Mihail Sadoveanu. Rolurile principale au fost interpretate de C. I. Nottara (colaborator), Gheorghe Cîrje, Aglae Pruteanu și Verona Kuzinski.

Adăugăm aici că, după ce am dat cronica la tipar, la numai două săptămîni, în cadrul „Toamnei teatrale botoșănene”, am revăzut acest spectacol al Naționalului ieșean; el ne-a fost prezentat într-o formă mult îmbunătățită. Dacă prima parte a spectacolului a mai trenat încă, partea a doua ne-a pus față în față cu forța de actor a lui Teofil Vâlcu, care a fost, de data aceasta, un Ștefan cel Mare înedit și nu rareori memorabil.

P. T.

*) Vezi pagina 24.